

Nr	Datum(en/of tijdstip)	Omschrijving document	Beoordeling	Woo-uitzonderingsgrond
1	09-12-2025	D/26/214257 Collegebesluit	Openbaar, uitgezonderd persoonsgegevens	artikel 5.1 lid 2 sub e
2	-	D/26/214258 Concept Beleidregels	Volledig openbaar	
3	-	D/26/214260 Concept Bewonersbrief	Volledig openbaar	
4	03-10-2025	D/26/214261 Dossier tot 20 augustus	Openbaar, uitgezonderd persoonsgegevens	artikel 5.1 lid 2 sub e
5	20-10-2025	D/26/214262 Reactie brieven	Openbaar, uitgezonderd persoonsgegevens	artikel 5.1 lid 2 sub e
6	12-05-2021	D/26/214263 Verkeersbesluit	Volledig openbaar	

BESLUIT VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

Opsteller

[REDACTED], [REDACTED]

Team

Realisatie en Beheer

Vergadering van

9 december 2025

Kenmerk

Z/25/091192 / D/25/203137

Portefeuillehouder

Roy Luca

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Verkeersmaatregel Defensie-Eiland

Besluit

Akkoord (Ongewijzigd besloten)

Besluit in te stemmen met de te nemen verkeersmaatregelen op Defensie-eiland Noord.

Advies

Besluit in te stemmen met de te nemen verkeersmaatregelen op Defensie-eiland Noord.

Inleiding

Defensie-eiland Noord is in de oorspronkelijke plannen ontwikkeld als autoluwe gebied. Het doel hiervan was een rustig en veilig woon- en verblijfsgebied, waar gemotoriseerd verkeer slechts beperkt wordt toegelaten. Tijdens de coronaperiode ontstonden zorgen bij bewoners van de Citadel over de bereikbaarheid voor hulpdiensten bij calamiteiten. In overleg met zowel bewoners van de Citadel als die van de kades is toen besloten om, ondanks dat hulpdiensten over sleutels van de paaltjes beschikten, één van de afsluitpalen tijdelijk los te zetten. Daarbij is nadrukkelijk aangegeven dat dit een tijdelijke maatregel was. Zodra er opnieuw klachten zouden komen over verkeer op de kades, zou gezocht worden naar een meer structurele oplossing, bijvoorbeeld in de vorm van een ontheffingssysteem en een betere paal.

In de huidige situatie blijkt dat bestuurders het eiland nog steeds oprijden, ondanks het voetgangersgebied dat hier geldt. Dit zorgt voor overlast, verminderde verkeersveiligheid en aantasting van de leefbaarheid. Om dit tegen te gaan en het autoluwe karakter van het gebied te behouden, stelt de gemeente voor om de bestaande losse paal te vervangen door een kunststof klappaal. Daarmee wordt de afsluiting niet gewijzigd, maar wel verbeterd.

Over de voorgestelde maatregel is vooraf overleg geweest met de hulpdiensten, waaronder de RAVU (ambulance), politie en de brandweer. Zij hebben ingestemd met de uitvoering. De klappaal wordt voorzien van een sleutelkast, zodat hulpdiensten (met name RAVU) in alle situaties directe toegang kunnen krijgen. Daarnaast is gesproken met bewoners om hun zorgen over de bereikbaarheid te bespreken.

Met deze aanpassing blijft het oorspronkelijke uitgangspunt van Defensie-eiland Noord, een autoluwe, veilig en leefbaar woongebied behouden, terwijl de bereikbaarheid voor bevoegde voertuigen, zoals hulpdiensten, blijft gewaarborgd.

De bevoegdheid van het college komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

Algemene bevoegdheid van het college, artikel 160, eerste lid sub a Gemeentewet.

Beoogd effect

Met de plaatsing van de kunststof klappaal wordt de verkeersveiligheid op Defensie-eiland Noord verbeterd en wordt het ongewenste autoverkeer effectief tegengegaan. Bewoners, leveranciers behouden middels een ontheffing toegang wanneer dat noodzakelijk is, terwijl de leefbaarheid en rust op het eiland worden beschermd.

Daarnaast zorgt de maatregel voor duidelijkheid in de toegangssituatie: alleen bevoegde voertuigen kunnen het terrein op, wat handhaving vereenvoudigt en bijdraagt aan een ordelijke verkeerssituatie.

De toevoeging van een sleutelkast bij de paal, met toegangscode voor de hulpdiensten (ambulancedienst), waarborgt dat in noodsituaties altijd directe toegang mogelijk blijft. Uiteraard blijft de paal ook te bedienen middels een sleutel volgens het sleutelplan. Er is een sleutelplan en we hebben met de RAVU en andere hulpdiensten afgesproken uniforme sleutels te gebruiken die onderdeel zijn van het sleutelplan. Voertuigen die nog niet beschikken over een sleutel zullen deze op verzoek ontvangen.

Argumenten

In te stemmen met de plaatsing van een kunststof klappaal bij de toegang tot Defensie-eiland Noord, in combinatie met een sleutelkast ten behoeve van hulpdiensten.

1.1: Het plaatsen van een kunststof klappaal voorkomt ongewenst verkeer op de Defensie-eiland Noord.

De plaatsingen van de kunststof klappaal voorkomt dat onbevoegd verkeer het eiland oprijdt, wat bijdraagt aan een veilige en rustige woonomgeving. De huidige losse paal blijkt in de praktijk onvoldoende effectief, omdat bestuurders het eiland toch betreden ondanks het voetgangersgebied.

1.2: De hulpdiensten hebben positief geadviseerd over de voorgestelde maatregel.

De hulpdiensten, waaronder de brandweer, politie en de RAVU, zijn betrokken bij de uitwerking van de maatregel en hebben ingestemd met de gekozen uitvoering. De sleutelkast zorgt ervoor dat zij in alle situaties directe toegang houden, ook bij noodsituaties.

1.3: De maatregel sluit aan bij een voetgangersgebied op Defensie-eiland Noord.

De maatregel is geen nieuwe afsluiting, maar een verbetering van de bestaande voorziening.

Het concept beleidsregels is als bijlage toegevoegd.

Kanttekening

Bij deze maatregel zijn er vanuit de bewoners van De Citadel enkele aandachtspunten en zorgen geuit:

- **Bereikbaarheid hulpdiensten:** bewoners vrezen dat hulpdiensten vertraging kunnen ondervinden bij het betreden van het eiland.
- **Gebruiksgemak:** er is zorg dat de paal in de praktijk lastig te bedienen is en dat dit tot onnodige handelingen of wachttijden leidt. Ook vinden de bewoners kwetsbaar om 1-2 sleutelbeheerders aan te dragen die verantwoordelijk zijn voor het sleutelbeheer van de bewoners van Citadel.
- **Ontheffingsprocedures:** de aanvraag voor een ontheffing wordt als omslachtig en tijdrovend ervaren.
- **Kosten:** bewoners vinden de legeskosten voor het aanvragen van een ontheffing bezwarend.
- **Communicatie en duidelijkheid:** er is behoefte aan heldere informatie over het sleutelbeheer, de uitzonderingen en de praktische werking van de maatregel.

Financiën

Bij de uitvoering van deze maatregel zijn de volgende kosten van toepassing:

- **Aanschaf en plaatsing kunststof klappaal:** circa €500,- per stuk (exclusief montage)
- **Plaatsing sleutelkast bij de paallocatie:** circa €550,- per stuk (exclusief montage)
- **Plaatsing sleutelkast bij de hal van de Citadel, ten behoeve van de bewoners:** circa €200 -, / €500 - afhankelijk van uitvoering en locatie.
- **Beleidsmatige uitwerking ontheffingenregeling:** interne inzet voor het opstellen van beleidsregels, inschatting 10 uur ambtelijke capaciteit: circa €1000,-
- **Kosten voor bewoners (ontheffing):** leges €77,55 per aanvraag, conform het geldende tarief.
- **Onderhoud en beheer:** worden uitgevoerd binnen de bestaande onderhoudsbudgetten en brengen geen extra structurele lasten met zich mee.

Totaal investering: circa **€3000,- (Dit wordt betaald vanuit de reguliere verkeersbudget)**

Uitvoering

De maatregel al zo spoedig mogelijk worden uitgevoerd, nadat de beleidsregels voor het gebruik en beheer van de paal zijn vastgesteld. Na vaststelling volgt de plaatsing van de kunststof klappaal en de bijbehorende sleutelkast, in afstemming met de betrokken hulpdiensten en bewoners van het Defensie-eiland.

Het concept beleidsregels is als bijlage toegevoegd.

Communicatie / Website

Voorafgaand aan de plaatsing wordt de maatregel aangekondigd via een bewonersbrief (zie bijlage). In deze brief worden bewoners geïnformeerd over de achtergrond, het doel en de planning van de werkzaamheden. Daarnaast worden alle betrokken hulpdiensten tijdig op de hoogte gebracht van de geplande plaatsingsdatum.

Na de realisatie van de maatregel wordt een informatieve middag georganiseerd op locatie, waarbij samen met een van de hulpdiensten wordt gedemonstreerd hoe de klappaal eenvoudig te bedienen is. Tijdens deze bijeenkomst zullen ook de wethouder en bewoners aanwezig zijn, zodat vragen direct kunnen worden beantwoord en de werking van de paal in de praktijk kan worden toegelicht.

Inclusie

Bij de uitvoering van deze maatregel wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de positie en zorgen van de bewoners, in het bijzonder die van de Citadel. Zij hebben aangegeven zich zorgen te maken over hun bereikbaarheid en het gevoel te krijgen dat zij minder vrij kunnen bewegen op en van het eiland. Er leeft de vrees dat hulpdiensten, mantelzorgers en bezoekers het complex minder goed kunnen bereiken en dat dit gevolgen kan hebben voor hun dagelijkse comfort en gevoel van veiligheid.

Daarnaast geven bewoners aan dat zij praktische belemmeringen voorzien, bijvoorbeeld het steeds naar buiten moeten lopen om de paal te bedienen of het aanvragen van ontheffingen voor bezoekers en de extra kosten die hiermee gemoeid gaan. Ook bestaat de zorg dat huisartsen en andere hulpverleners minder snel geneigd zullen zijn tot huisbezoek.

In de beleidsregels wordt vastgelegd welke voertuigen het terrein zonder ontheffing mogen betreden. Zie hiervoor de algemene bewonersbrief, waarin ook de voertuigenlijst is opgenomen. Daarnaast wordt op termijn een sleutelkast geplaatst bij de hal van het appartementencomplex (toestemming van gebouwbeheerder is nog vereist). Hierdoor kunnen bewoners de sleutel eenvoudig ophalen om de paal tijdelijk te openen voor bijzondere situaties.

Ondernemingsraad

Samenhang met eerdere besluitvorming

In 2021 is een verkeersbesluit (z/21/014662) genomen en gepubliceerd voor het instellen van een voetgangersgebied op Defensie-eiland Noord, met uitzondering voor fietsers. Dit houdt in dat uitsluitend voetgangers en fietsers zonder

ontheffing het gebied mogen betreden. Tegen dit besluit zijn destijds geen bezwaren ingediend, waardoor het besluit onherroepelijk is geworden.

De plaatsing van de kunststof klappaal sluit aan op dit eerdere besluit en vormt geen nieuwe verkeersmaatregel, maar een verbetering van de bestaande situatie. De maatregel zorgt ervoor dat het geldende verkeersregime beter kan worden gehandhaafd en draagt bij aan het oorspronkelijke doel van het besluit: het bevorderen van de verkeersveiligheid en het behoud van een autoluw, leefbaar woongebied.

Bijlagen

- compleet dossier (gesprekken tussen de gemeente en bewoners van Citadel);
- Concept algemeen bewonersbrief;
- Reactie op de brieven van 20 augustus en 18 september (de laatste correspondentie tussen de gemeente en de bewoners van Citadel);
- Verkeersbesluit (z/21/014662)
- Concept beleidsregels ontheffingen Defensie eiland

Beleidsregels voor het verstrekken en wijzigen van Ontheffingen ten behoeve van toegang tot Defensie-Eiland

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Organisatie:	Woerden
Organisatietype:	Gemeente
Officiële naam regeling:	Beleidsregels voor het verstrekken en wijzigen van ontheffingen ten behoeve van toegang Defensie-Eiland
Citeertitel:	Beleidsregels ontheffingen Defensie-Eiland
Vastgesteld door:	college van burgemeesters en wethouders
Onderwerp:	ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer
Eigen onderwerp:	ontheffingen toegang Defensie-Eiland

Opmerkingen met betrekking tot de regeling

In deze beleidsregels is onder andere vastgelegd onder welke voorwaarden een belanghebbende in aanmerking komt voor een ontheffing voor het betreden van Defensie-Eiland en onder welke voorwaarden een belanghebbende in aanmerking komt voor een ontheffing voor het betreden van Defensie-Eiland.

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

1. Algemene wet bestuursrecht, art. 1.3, lid 4
2. Wegenverkeerswet 1994, art. 149
3. Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990, art. 25 en 87
4. Algemene Plaatselijke Verordening Woerden 2015

HOOFDSTUK A BEGRIPSBEPALING

Artikel 1

Deze beleidsregels verstaan onder:

- a. Defensie-Eiland: het deel van Defensie Eiland dat wordt begrensd door een handmatige kunststof klappaal met verkeersbord G07 met een onderbord met de tekst "fietsers toegestaan";
- b. ontheffing: een in de zin van artikel 87 RVV 1990 door het college van burgemeester en wethouders te verlenen ontheffing, krachtens welke het is toegestaan om met een voertuig één van bovengenoemde straten in- en uit te rijden;
- c. ontheffinghouder: de natuurlijke of rechtspersoon aan wie een ontheffing is verleend;
- d. laden en lossen: het onmiddellijk, nadat het voertuig tot stilstand is gebracht, bij voortduring in- of uitladen van goederen van enige omvang of enig gewicht gedurende de tijd die daarvoor nodig is;
- e. motorvoertuig: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 z. het RVV 1990;
- f. bewoner: degene die volgens de in de basisregistratie personen beschikbare persoonsgegevens woonachtig is in één van bovenstaande straten/gebieden;
- g. hulpdiensten: brandweer, politie en ambulancedienst of voertuigen van bijvoorbeeld de Veiligheidsregio die gemachtigd zijn om met optische- en/of geluidssignalen te rijden;
- h. storingsdiensten: loodgietersbedrijven, nutsbedrijven, glasleveranciers e.d.;
- i. bedrijfsauto, gedeeltelijk wordt aangesloten op de omschrijving in artikel 1.1, onder h, van het Voertuigreglement: een motorvoertuig op vier of meer wielen, niet zijnde een motorvoertuig met beperkte snelheid of een landbouwtrekker en:
 - ingericht voor het vervoer van goederen en/of ingericht voor het uitvoeren van werkzaamheden;
 - aangeduid als bedrijfsauto blijktens het afgegeven kentekenbewijs.

HOOFDSTUK B PROCEDURES

Artikel 2 Aanvraag ontheffing

1. Een aanvraag om ontheffing voor het in- en uitrijden van één van bovenstaande straten/gebieden met een motorvoertuig moet bij het college van burgemeester en wethouders worden ingediend, minimaal vier weken voor de ingangsdatum van de ontheffing, door middel van het indienen van het aanvraagformulier via de gemeentelijke website;
2. Bij de aanvraag dienen de hiernavolgende gegevens en bescheiden te worden overgelegd:
 - volledig ingevuld en ondertekend aanvraagformulier;
 - geldig rijbewijs en kentekenbewijs van het motorvoertuig.

Artikel 3 Onvolledigheid ingediende bescheiden

Indien de aanvraag niet voldoet aan de bij of krachtens artikel 2 gestelde eisen, stelt het college binnen twee weken na ontvangst van de aanvraag de aanvrager in de gelegenheid deze binnen twee weken nadat hem dit is meegedeeld, aan te vullen of te verbeteren.

Artikel 4 Beslissingstermijn

Het college beslist binnen vier weken na de ontvangst van de aanvraag om een ontheffing.

Artikel 5 Categorieën ontheffingen

Het college kan de volgende ontheffingen verlenen:

1. Structurele ontheffingen die voor een periode van een jaar geldig zijn.
2. Incidentele ontheffingen die voor een korte periode geldig zijn.

Artikel 6 Gegevens, voorschriften en beperkingen

1. De ontheffing bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - naam en adres van de ontheffinghouder;
 - het kenteken en/of andere kenmerken van het motorvoertuig waarvoor de ontheffing is verleend;
 - de periode waarvoor de ontheffing geldt en het tijdvak gedurende welke de ontheffing kan worden gebruikt;
 - De straat waar de ontheffing geldig is;
 - Het type ontheffing;
2. Indien het verkeersbelang, het belang van openbare orde of veiligheid of andere dringende omstandigheden dat noodzakelijk maken, is het college bevoegd tijdelijk afwijkende maatregelen te treffen;
3. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een ontheffing zijn leges verschuldigd conform de Legesverordening van de gemeente Woerden;
4. De Legesverordening bepaalt voor elke categorie weggebruiker de hoogte van de verschuldigde leges;
5. De ontheffing moet duidelijk zichtbaar achter de voorruit van het motorvoertuig aanwezig zijn;
6. De brief behorende bij de ontheffing dient in het voertuig aanwezig te zijn;
7. De ontheffing mag slechts worden gebruikt ten behoeve van de door de aanvrager omschreven activiteiten zoals vermeld op de ontheffing en de ontheffingsbrief;
8. De ontheffing moet op eerste vordering van bevoegde ambtenaren aan hen ter inzage worden gegeven;
9. Alleen de originele ontheffing en ontheffingsbrief gelden als ontheffing en bewijs;
10. Een ontheffing wordt niet automatisch verlengd. De houder is zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van een nieuwe ontheffing;
11. De ontheffinghouder dient zich te houden aan het geldende snelheidsregime;

Artikel 7 Intrekings- en wijzigingsgronden

1. Het college kan een ontheffing intrekken of wijzigen:
 - op verzoek van de ontheffinghouder;
 - indien zich een wijziging voordoet in (één van) de omstandigheden die relevant waren voor het verlenen van de ontheffing;
 - indien de ontheffinghouder handelt in strijd met de ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften of beperkingen;
 - indien blijkt dat bij de aanvraag van de ontheffing onjuiste gegevens zijn verstrekt;
 - indien sprake is van misbruik van de ontheffing;
 - indien op grond van een verandering van de omstandigheden of inzichten, opgetreden na het verlenen van de ontheffing, moet worden aangenomen dat intrekking wordt gevorderd door het belang of de belangen ter bescherming waarvan de ontheffing is vereist en verleend;
 - bij in gebreke blijven van de betaling van de leges bedoeld in artikel 6, vierde lid;
 - na overlijden van de ontheffinghouder;.
2. De ontheffinghouder wordt, indien mogelijk, gehoord over het voornemen om de ontheffing in te trekken;
3. Indien sprake is van misbruik van de ontheffing conform lid 1 sub e van dit artikel, waarbij de ontheffing door het college is ingetrokken, zal gedurende het lopende jaar waarvoor de ontheffing is afgegeven geen nieuwe ontheffing worden verstrekt.

HOOFDSTUK C TOEGANG TOT DEFENSIE-EILAND

Artikel 8 Bewoners

Aan bewoners van het Defensie-Eiland wordt met hoge uitzondering een ontheffing verleend voor het in- en uitrijden van Defensie-Eiland.

1. Een tijdelijke ontheffing voor het in- en uitrijden van het Defensie-Eiland ten behoeve van noodzakelijke werkzaamheden aan de woning, voor zover deze niet op een andere wijze kunnen worden uitgevoerd zonder gebruik van een auto.

Artikel 9 Tijdelijke ontheffingen voor bouw-, installatie- reparatie-, verhuisverkeer en onderhoud

1. Een tijdelijke ontheffing voor het in- en uitrijden van het Defensie-Eiland ten behoeve van het in- en uitladen van gereedschap, apparatuur, materialen e.d., kan worden verleend voor bedrijven die zich bezighouden met bouw-, installatie-, reparatiewerkzaamheden in Defensie-Eiland;
2. Een tijdelijke ontheffing voor het in- en uitrijden van Defensie-Eiland ten behoeve van een verhuizing kan worden verleend voor bedrijven/instellingen en bewoners van Defensie-Eiland. Met deze ontheffing mag de ontheffinghouder Defensie-Eiland in voor onmiddellijk laden en lossen;
3. De aanvrager dient aan te tonen dat:
 - de goederen, gereedschappen of materialen niet op andere wijze kunnen worden afgeleverd of afgehaald;.
4. De in het eerste lid genoemde tijdelijke ontheffing kan worden uitgebreid met een ontheffing voor het parkeren in Defensie-Eiland, indien de aanvrager bovendien aantoont dat:
 - de nabijheid van het voertuig noodzakelijk is voor de uitvoering van de werkzaamheden;
 - in redelijkheid niet kan worden verlangd, dat de in het voertuig aanwezige gereedschappen en/of materialen worden uitgeladen;.
5. De in dit artikel genoemde ontheffingen worden alleen verleend voor bedrijfsauto's;
6. De ontheffing wordt op kenteken of bedrijfsnaam gesteld;
7. De voorwaarden van het vierde tot en met het zesde lid gelden niet ten aanzien van het tweede lid van dit artikel.

Artikel 10 Hulpdiensten

Hulpdiensten: politie, ambulance en brandweer, mogen te allen tijde Defensie-Eiland in- en uitrijden indien:

- de motorvoertuigen worden gebruikt voor de rechtmatige uitoefening van hun functie;
- het gebruik van het voertuig noodzakelijk is voor de functie-uitoefening.

Artikel 11 Vervoersbedrijven

1. Een structureel ontheffing voor het in- en uitrijden van het Defensie-Eiland ten behoeve van het vervoeren van mindervalide;
2. Met deze ontheffing mogen vervoersbedrijven te allen tijde Defensie-Eiland in- en uitrijden;
3. De in dit artikel genoemde ontheffingen worden alleen verleend voor bedrijfsauto's;
4. De ontheffing wordt op kenteken of bedrijfsnaam gesteld;
5. De ontheffing wordt verleend voor maximaal een jaar;

Artikel 12 Overig

1. Storingsdiensten waarbij het gebruik van het voertuig noodzakelijk is voor de functie-uitoefening mogen ter alle tijden Defensie-Eiland in- uitrijden;
2. Uitvaartorganisaties mogen ter alle tijden Defensie-Eiland in- en uitrijden;
3. Diensten die zich bezighouden met de zorgverlening van bewoners van Defensie-Eiland, mogen ter uitvoering van hun werkzaamheden Defensie-Eiland te alle tijde in- en uitrijden;
4. Bedrijven of diensten die zich bezighouden met het beheer en onderhoud van openbare ruimten, dan wel andere gemeentelijke diensten, mogen ter uitvoering van hun werkzaamheden Defensie-Eiland te alle tijde in- en uitrijden.

Artikel 13 Hardheidsclausule

Het college is bevoegd, in gevallen waarin de toepassing van deze verordening naar hun oordeel tot onaanvaardbare gevolgen voor een betrokkene kan leiden, ten gunste van de aanvrager af te wijken van deze beleidsregels.

HOOFDSTUK D SLOTBEPALINGEN

Artikel 14 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op

Deze beleidsregels vervangen eerdere beleidsregels op de datum dat de nieuwe beleidsregels inwerking treden.

Artikel 15 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als "Beleidsregels toegang Defensie-Eiland Woerden"

Aldus vastgesteld door burgemeester en wethouders in de vergadering vannr.....

Beste bewoners,

De gemeente Woerden gaat binnenkort de toegangspaal aan het begin van Defensie-eiland vervangen. Het gaat hierbij niet om een nieuwe maatregel, maar om een aanpassing van de bestaande situatie. De losse paal die er nu staat wordt vervangen door een kunststof klappaal. Deze maatregel wordt zo snel als mogelijk uitgevoerd.

Waarom deze maatregel

Op dit moment is het formeel al niet toegestaan om met een motorvoertuig het eiland op te rijden. Dit staat aangegeven met het voetgangersbord bij de ingang. In de praktijk zien we echter dat bestuurders zich vaak niet aan dit verbod houden en toch het eiland oprijden. Dat zorgt voor ongewenst verkeer, onveilige situaties en een aantasting van de leefbaarheid. De kunststof paal voorkomt dit, omdat alleen bevoegde voertuigen toegang krijgen.

Hulpdiensten

Over de werking van de nieuwe paal is overleg geweest met de hulpdiensten. De brandweer, politie en Regionale Ambulancevoorziening Utrecht (RAVU) hebben aangegeven akkoord te zijn met de gekozen maatregel. Zij beschikken over de juiste middelen om de paal altijd te bedienen, zodat hulpdiensten in noodsituaties direct toegang houden.

Werking van de klappaal

De kunststof klappaal is een veelgebruikte en betrouwbaar systeem. Langs de kade tegenover het kasteel staat hetzelfde paal. De paal is stevig genoeg om doorgaand verkeer te weren, maar eenvoudig te bedienen voor wie daartoe bevoegd is. Daarmee is de paal minderstoringsgevoelig en gebruiksvriendelijker dan andere oplossingen, zoals de verzinkbare variant.

Voertuiglijst

Op de voertuiglijst staat beschreven welke voertuigen toegang krijgen en welke in aanmerking komen voor een ontheffing. Op deze manier blijft de regeling helder en overzichtelijk en wordt alleen gewenst verkeer toegelaten.

Dienst:	Frequentie:	Ontheffing:
Bewoners	Incidenteel	Alleen met hoge uitzondering
Ambulance/ SEH:	Incidenteel	Reeds aanwezig
Invalidenvervoer dagopvang:	2x per week (di/do)	Structureel ontheffing 1 jaar
Glazenwasser:	1x per 3 maanden	Structureel ontheffing 1 jaar
Schoonmaakbedrijf:	1x per week (woe)	Structureel ontheffing 1 jaar
Verhuswagen:	Incidenteel	Tijdelijke ontheffing
Bedrijfsauto's die materieel vervoeren, die niet op grote loopafstand vervoerd kan worden en voor werkzaamheden nodig is	Incidenteel	Tijdelijke ontheffing
huisartsen:	Incidenteel	n.v.t. / contact via sleutelbeheerder
Uitvaartorganisaties	Incidenteel	n.v.t. / contact via sleutelbeheerder
Storingsdiensten	Incidenteel	n.v.t. / contact via sleutelbeheerder

Geen nieuwe maatregel

Wij benadrukken dat dit geen nieuwe afsluiting is. Het eiland was al niet toegankelijk voor gemotoriseerd verkeer. Het gaat om een aanpassing van de bestaande losse paal naar een steviger, betrouwbaarder oplossing. Met deze stap brengen we de praktijk weer in lijn met de regels die al gelden.

Vervolg

De plaatsing van de nieuwe paal volgt zo snel mogelijk. U wordt hierover tijdig geïnformeerd, zodat u precies weet wanneer de werkzaamheden plaatsvinden.

Met de nieuwe paal zorgen we ervoor dat Defensie-eiland veilig, leefbaar en overzichtelijk blijft, terwijl de toegang voor hulpdiensten en noodzakelijke voertuigen altijd gewaarborgd is.

Aan de bezwarencommissie van de gemeente Woerden

Postbus 45
3440 AA Woerden

IS PERSOONLIJK AFGESENEN
GEMEENTE HUIS WOERDEN
MET ONTVANGST BEVESTIGING

Woerden, 3 oktober 2025

Betreft: Bezwaar tegen afsluiting en invoering vergunningplicht Defensie-eiland Noord
(plaatsing op slot staande paal)

1. Inleiding

Geachte leden van de bezwarencommissie,

Namens de bewoners van De Citadel (Defensie-eiland Noord) maken wij bezwaar tegen het (feitelijke) besluit van de gemeente Woerden om de toegang tot Defensie-eiland Noord fysiek af te sluiten met een afsluitbare paal, in combinatie met het invoeren van een vergunningensysteem. De aangekondigde maatregelen beperken de toegang tot het woongebied zodanig, dat zij grote gevolgen hebben voor bewoners, hulpdiensten, leveranciers en mantelzorgers. Deze gevolgen zijn naar onze mening onevenredig, onvoldoende onderzocht en juridisch niet toelaatbaar zonder een rechtsgeldig verkeersbesluit.

Dit bezwaarschrift ziet op het besluit zoals verwoord in correspondentie tussen de gemeente en bewoners in de periode mei t/m september 2025. Omdat deze brieven geen bezwaarclausule bevatten, wordt kennelijk gesteld dat er geen sprake is van besluitvorming. Wij menen dat dit wel het geval is en zullen dit hieronder onderbouwen.

2. Feitenrelaas

- Op 14 mei 2025 ontvingen twee bewoners van De Citadel een e-mail van de gemeente met het voornemen om een nieuwe, afsluitbare paal te plaatsen aan de toegang van Defensie-eiland Noord.
- Voor toegang zou voortaan een elders op te halen sleutel nodig zijn alsmede een vergunning, aan te vragen minimaal vier weken van tevoren tegen betaling van € 77,55.
- In reactie daarop zijn door bewoners onder meer de volgende acties ondernomen:
 - Op 1 juni 2025: brief gestuurd met als onderwerp: Bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Citadel, Defensie-eiland Noord, alsmede een ondersteunende petitie d.d. 15 juni 2025, ondertekend door alle bewoners van De Citadel. In de brief zijn onze bezwaren kenbaar gemaakt.

- Op 30 juni 2025 is een welzijnseffectrapportage toegestuurd, met een formele aanvraag “kiss and ride plaats” en “laad en losplaats” bij appartementencomplex “de citadel”, Defensie-eiland Noord.
 - Op 10 juli 2025 is een brief gestuurd aan ██████████ van de gemeente Woerden ivm de gemeentelijke zorgplicht ten aanzien van de hulpverlening.
 - Op 17 juli 2025: heeft een gesprek plaatsgevonden tussen de gemeente en de bewonerscommissie van de Citadel.
 - Op 4 augustus 2025 is door de bewonerscommissie een reactie op het verslag gestuurd.
 - Op 20 augustus 2025 is een brief gestuurd "Inzicht in de gevolgen van uw voorgenomen afsluiting Defensie-eiland Noord in het bijzonder ten aanzien van De Citadel".
 - Eveneens bijgevoegd een schrijven (11 augustus 2025) van een van de bewoners van de Citadel betreffende de hulpverleningservaring.
- Op 1 september 2025 zijn schriftelijke reacties van de gemeente ontvangen op de bovengenoemde brieven van 1 juni 2025, 30 juni 2025 en 10 juli 2025. Deze brieven bevatten besluiten en beleidswijzigingen die het onderwerp vormen van dit bezwaar.

3. Juridische grondslagen van het bezwaar

A. Besluitkarakter: sprake van appellabele besluiten

De maatregelen zoals aangekondigd en bevestigd in correspondentie van 1 september 2025 voldoen aan de definitie van een besluit zoals bedoeld in artikel 1:3 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (Awb): “een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling.” Het betreft immers:

- Een feitelijke fysieke afsluiting van openbaar gebied.
- Een nieuw regime voor toegang, gekoppeld aan vergunningverlening en legeskosten.
- Concrete rechtsgevolgen voor bewoners en derden.

Ook als de gemeente meent dat het slechts om een technische vervanging van een paal gaat, geldt dat door het invoeren van een vergunningplicht en legeskosten de feitelijke situatie ingrijpend verandert. Daarom is er sprake van een besluit in de zin van de Awb.

B. Verplichting tot verkeersbesluit (BABW en Wvw)

Op grond van artikel 15 van het **Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)** moet bij het aanbrengen of verwijderen van fysieke afsluitingen die de toegang tot een weg beperken, een **verkeersbesluit** worden genomen. Ook de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigt dit consequent in jurisprudentie (o.a. ECLI:NL:RVS:2023:499).

Een dergelijk besluit ontbreekt. De gemeente handelt dus zonder rechtsgeldige grondslag.

C. Schending van zorgvuldigheidsbeginsel en motiveringsplicht (Awb art. 3:2 en 3:46)

De gemeente heeft haar besluitvorming gebaseerd op:

- Niet-geobjectiveerde klachten.
- Onvoldoende onderzoek naar alternatieven.
- Geen kwantificering van het probleem (bijv. aantal “verdwenen palen” en aantal en soort klachten)
- Geen serieuze beantwoording van het verzoek om een kiss & ride en laad- en losplaats.

Volgens artikel 3:2 Awb moet een besluit zorgvuldig worden voorbereid. Volgens artikel 3:46 moet het besluit deugdelijk worden gemotiveerd. Dat is hier niet gebeurd.

D. Onevenredige benadeling en disproportionaliteit (Awb art. 3:4)

De maatregel leidt tot ernstige belemmeringen voor bewoners en hulpverleners:

- Er is sprake van langdurige beperking van bereikbaarheid.
- Hulpdiensten hebben in het verleden aantoonbaar vertraging ondervonden.
- Acht bewoners van De Citadel zijn lichamelijk beperkt en kunnen niet meer dan 100 meter lopen.

De verplichting om een sleutel op te halen en 4 weken van tevoren een vergunning aan te vragen tegen betaling van € 77,55 is een onevenredige maatregel, die niet strookt met het doel (beperken van overlast). Minder ingrijpende alternatieven zijn mogelijk (bijv. inklapbare paal zonder vergunning, het inrichten van een woonerf etc zie hiervoor o.a. brief d.d.30 juni 2025).

E. Schending Wmo-compensatieplicht (Wmo 2015 art. 2.3.1 en art. 4)

De gemeente heeft op 30 juni 2025 een gemotiveerd verzoek ontvangen voor het aanbrengen van een kiss & ride of laad- en losplek, mede vanwege bewoners met mobiliteitsproblemen. Hierop is geen besluit genomen, wat feitelijk neerkomt op een weigering.

Volgens artikel 4 van de **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)** is de gemeente verplicht om adequate compensatie te bieden aan inwoners met een beperking zodat zij kunnen participeren in de samenleving. Deze verplichting wordt in dit besluit genegeerd.

F. Gelijkheidsbeginsel en rechtszekerheid

De situatie leidt tot rechtsongelijkheid:

- Alleen bewoners met voldoende mobiliteit of netwerk kunnen praktisch nog toegang regelen.
- Bezoekers, zorgverleners en leveranciers worden ontmoedigd of belemmerd.

Ook het **rechtszekerheidsbeginsel** wordt geschonden: beleid is nog niet vastgesteld, communicatie is onvolledig en veel bewoners zijn niet geïnformeerd. Slechts twee leden van de bewonerscommissie ontvingen een e-mail "ter kennisname".

4. Nadere toelichting op praktische bezwaren

- De afsluiting maakt normaal dagelijks verkeer (zorg, taxi's, leveringen) onnodig complex.
 - Er is nauwelijks sprake van "ongewenst verkeer" op Defensie-eiland Noord.
 - De klachten zijn in belangrijke mate afkomstig van één persoon, die structureel bewoners en bezorgers confronteert. De gemeente had deze klachten objectief moeten onderzoeken voordat zij tot ingrijpende maatregelen overging.
 - De afsluiting bevordert niet de leefbaarheid en veiligheid, maar verlaagt deze juist – o.a. door risico's voor hulpdiensten en onduidelijke situaties.
-

5. Verzoek aan de bezwarencommissie

Wij verzoeken u:

1. Het besluit tot afsluiting van Defensie-eiland Noord en invoering van een vergunningplicht met leges ongeldig te verklaren vanwege:
 - ontbreken van een verkeersbesluit;
 - strijd met de Awb en Wmo;
 - onzorgvuldige besluitvorming.
2. De gemeente op te dragen:
 - In overleg te treden met bewoners over reële alternatieven;
 - Een nieuw besluit te nemen met een zorgvuldige motivering en belangenafweging;
 - Een rechtsgeldige besluitvormingsprocedure te volgen (inclusief verkeersbesluit, bezwaarclausule en publicatie).

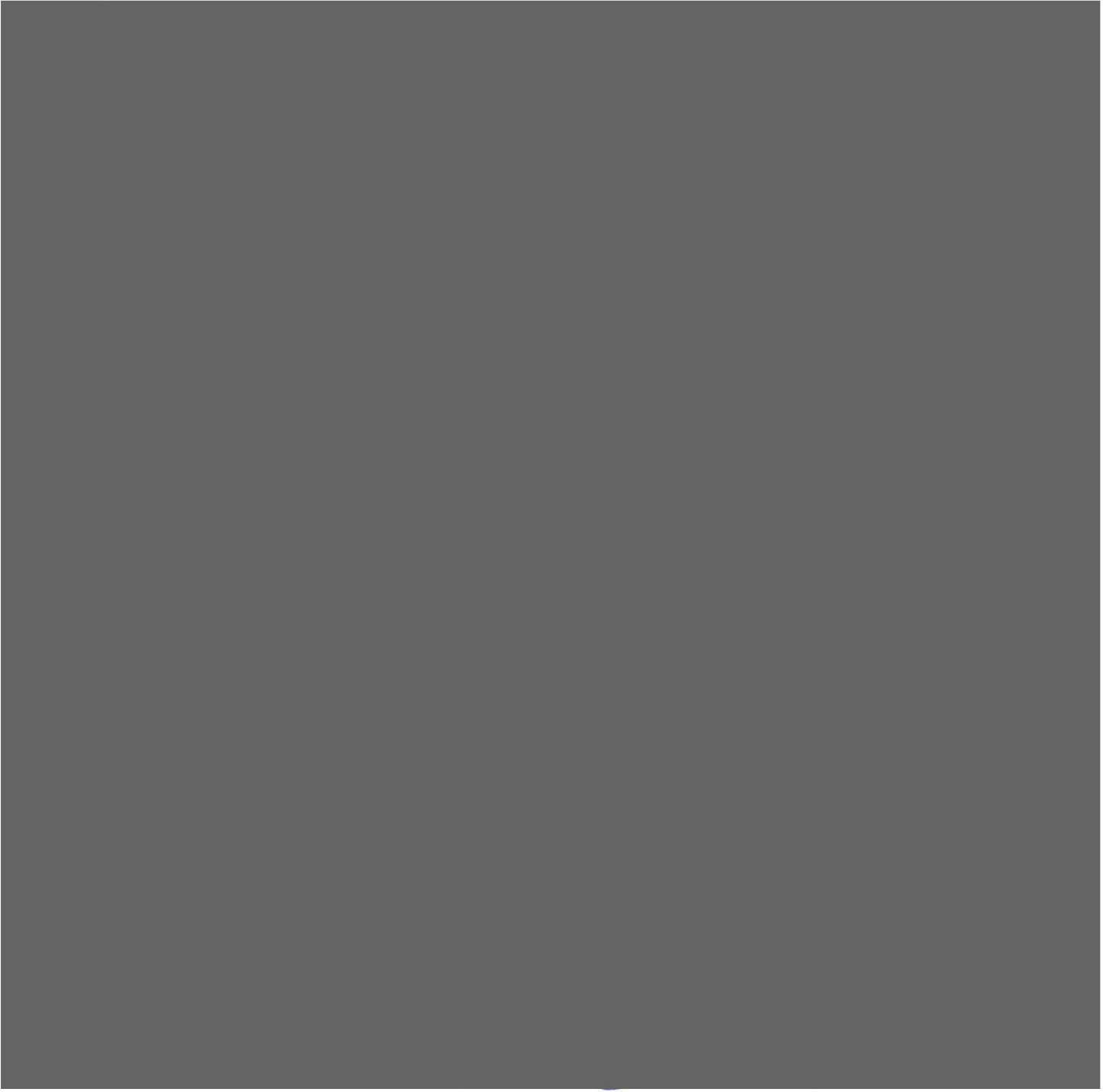
6. Bijlagen

1. Blz 6: E-mail van de gemeente d.d. 14 mei 2025 (hernieuwde start van de discussie)
2. Blz 7: Brief bewonerscommissie d.d. 1 juni 2025 en Petitie bewoners van De Citadel d.d.15 juni 2025 (petitie apart bijgevoegd)
3. Blz 9: Brieven bewonerscommissie d.d. 30 juni (welzijnseffectrapportage en uitgebreid gemotiveerd verzoek laad- en losplaats/kiss and ride plaats) en 10 juli 2025 (nakomen zorgplicht)
4. Blz 24: Gespreksverslag bewonerscommissie met gemeente d.d.17 juli 2025
5. Blz 27: Reactie op gespreksverslag door de bewonerscommissie d.d. 4 augustus 2025

6. Blz 30: Brief van bewonerscommissie d.d. 20 augustus 2025 (gevolgen voorgenomen afsluiting en vergunningverlening) Brief is nog onbeantwoord.
7. Blz 41: Verslag gemeente d.d. 15-4-2021 (instelling proefperiode), verslag gemeente d.d.27-9-2021 met besluit tot ontheffingsbeleid, Mail van bewonerscommissie d.d. 28-9-2021 als reactie op verslag 27-9-2021. Deze mail is onbeantwoord gebleven.
8. Blz 46: Een schrijven (11 augustus 2025) van een van de bewoners van de Citadel betreffende de hulpverleningservaring. Brief is nog onbeantwoord.
9. Blz 47: 3 Antwoordbrieven van de gemeente d.d. 1 september 2025 op brieven van de bewonerscommissie d.d. 1 juni 2025, 30 juni 2025 en 10 juli 2025.
10. Blz 53: Reactie van de bewonerscommissie d.d. 18 september 2025 op de 3 antwoordbrieven van de gemeente. Deze brief is nog onbeantwoord.
11. Blz 55: Jurisprudentie en wetgevingsoverzicht (samenvatting in aparte bijlage)

Met vriendelijke groet,

Namens de bewonerscommissie De Citadel

Bijlage 1

Datum: woensdag 14 mei 2025 om 10:16

Onderwerp: Nieuwe palen Defensie-Eiland

Beste lezer/ VVE bestuurslid,

Wij ontvangen regelmatig meldingen over het voetgangersgebied op het Defensie-Eiland. Deze meldingen gaan over verkeersovertredingen.

Zoals u weet is het Defensie-Eiland een voetgangersgebied. Dit houdt in dat het voor alle voertuigen (met uitzondering van de fiets) niet is toegestaan om deze te betreden. Wij begrijpen dat sommige diensten zoals verhuisbedrijven en onderhoudsdiensten toegang nodig hebben tot het voetgangersgebied, om zo dicht mogelijk bij de woningen te kunnen komen. In dergelijke gevallen kunnen deze diensten een ontheffing aanvragen via [Verkeersontheffing aanvragen - Gemeente Woerden](#). Hiermee kan de gemeente goed in de gaten houden wie wel en niet het gebied in komt.

Fysieke aanpassing

Om ervoor te zorgen dat auto's alleen daar rijden waar dat mag, plaatsen we nieuwe palen op de bestaande locatie. Dit zijn inzinkbare palen die makkelijk te bedienen zijn. Deze palen zijn verankerd aan de grond, wat voorkomt dat ze los op straat terecht komen.

Hulpdiensten

De palen worden voorzien van een slot met een standaard sleutel, die in bezit is bij alle hulpdiensten. Zo kunnen zij bij een calamiteit altijd het gebied betreden.

Wanneer gaan wij de paal vervangen

De precieze datum voor het vervangen van de palen is nog niet bekend. Het streven is om de nieuwe paal voor half-juni te plaatsen.

De overlast hiervan is beperkt en van korte duur.

Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u mij bereiken op onderstaand nummer of via dit e-mailadres. Zou u de mail willen doorsturen (indien nodig) naar mede VVE bestuursleden.

Met vriendelijke groeten,

Aanwezig ma, di, wo, do en vrijdag

Bijlage 2

Aan: het College van burgemeester en wethouders

van de gemeente Woerden

i.a.a. de Gemeenteraad

Postbus 45

3440 AA Woerden

Betreft: bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Citadel, Defensie-eiland Noord

Woerden, 1 juni 2025

Geacht College,

De bewoners van de Citadel, het appartementencomplex met 27 woningen op Defensie-eiland-Noord, zijn onaangenaam verrast door berichten over een mogelijke volledige afsluiting van hun wooncomplex voor alle gemotoriseerd verkeer. De maatregelen waarvan sprake zou zijn, vormen in hun ogen een bedreiging van de veiligheid en de leefbaarheid van hun woon- en leefomgeving. Nu al is er onder sommigen van hen sprake van gevoelens van onzekerheid en angst.

De bewoners van de Citadel zijn overwegend ouderen - van wie sommigen beperkt mobiel - die vrezen dat mantelzorg, spoedeisende hulp en andere noodzakelijke voorzieningen door een volledige afsluiting ernstig zullen worden belemmerd. Op basis van overwegingen omtrent proportionaliteit vragen zij zich af of een rigoureuze afsluiting, gelet op legitieme bezwaren tegen zo'n vergaande maatregel, wel rechtmatig is.

In elk geval zal bij effectuering van de omstreden afsluiting sprake zijn van rechtsongelijkheid tussen de bewoners van de eigen woningen in het eerste deel van Defensie-eiland-Noord en de bewoners van de Citadel. De woningeigenaren - de laagbouw - behouden immers via de parkeergarage gemotoriseerde toegang tot elke woning, terwijl die toegang aan de bewoners van de Citadel onthouden zou worden. Ook in dit opzicht is de rechtmatigheid van een eventuele afsluiting hoogst twijfelachtig.

De vraag die ten principale moet worden gesteld is: voor welk probleem is een volledige afsluiting voor gemotoriseerd verkeer een oplossing? De dagelijkse praktijk laat zien (vanuit de zuidzijde van de Citadel) dat er van autoverkeer nu al nauwelijks sprake is. Op sommige dagen rijdt er geen enkele auto, op andere dagen een enkele auto en soms misschien twee. Vrijwel zonder uitzondering rijden de automobilisten stapvoets en is de situatie derhalve beslist niet onveilig terwijl van enige overlast geen sprake is. Aanbieders van postpakketten en andere leveranciers brengen die nu al - vrijwel zonder uitzondering - wandelend naar de bestemde adressen.

Het alternatief dat thans in de gemeente onderwerp van bespreking schijnt te zijn is in tal van opzichten onbevredigend, tijdrovend en kostbaar. Er moet een systeem worden ingericht en opgetuigd om aangevraagde vergunningen - een maand van tevoren - te beoordelen, heffingen te innen en op naleving van alle maatregelen toe te zien. Zo'n systeem genereert fouten en misverstanden en leidt onherroepelijk tot bezwaar en beroep, waarvoor ook weer menskracht moet worden ingeroepen. Het verdient aanbeveling dat de gemeente een raming van de kosten maakt en die bij de nadere besluitvorming betreft.

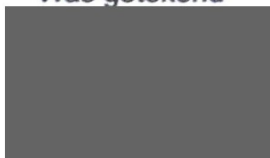
Bewoners van de Citadel, die voor de heffingen zullen worden aangeslagen, vragen zich in gemoede af waarom zij straks moeten betalen voor een situatie die een ernstige verschraving van hun situatie

inhoudt. Bovendien zal er ook na zo'n ingrijpende systeemwijziging gemotoriseerd verkeer op de autoluwe wegen van Defensie-eiland-Noord blijven. In een gebouw met 27 appartementen met omstreeks vijftig - voor het merendeel oudere - bewoners zullen zich altijd incidenten voordoen waarbij spoedeisende hulp - en dus autoverkeer - is geboden.

Tot slot vragen de bewoners aandacht voor het belang van duidelijke communicatie: velen voelen zich overvallen door de maatregelen die hun boven het hoofd hangen omdat ze onvoldoende of in het geheel niet door de gemeente zijn geïnformeerd. Daarom vragen zij nu de huidige toepassing van de regeling uit 2021 in afwachting van nadere besluitvorming te handhaven en in overleg te treden met een vertegenwoordiging van de bewoners, opdat een bevredigende oplossing wordt gevonden die in alle redelijkheid tegemoet komt aan de legitieme wensen van het overgrote merendeel van hen. Zij zien een uitnodiging voor een onderhoud met uw college tegemoet.

Met vriendelijke groet,
Namens de bewonerscommissie van de Citadel,

Was getekend

Bijlage 3

Aan: college van burgemeester en wethouders

Postbus 45

3440 AA Woerden

Onderwerp:

Welzijnseffectrapportage en

Formele aanvraag “kiss and ride plaats” en “laad en losplaats” bij appartementencomplex “de citadel”, Defensie-eiland Noord.

Woerden, 30 juni 2025

Geacht college

Aan de hand van de geïnterviewde reacties van de bewoners en de door 100% van de bewoners ondersteunde petitie hebben wij een **welzijns effect rapportage** laten opstellen.

Op grond hiervan doen wij u bij deze een formeel verzoek om de aanleg van een “kiss and ride” plaats en een “laad en losplaats” te realiseren voor het appartementencomplex van de citadel op defensie-eiland noord.

Dit verzoek doen wij omdat uit uw reactie in de AD-krant van afgelopen zaterdag blijkt dat - u in onze ogen - de impact van het welzijnsaspect niet begrijpt.

Wij doen u ook een aantal suggesties om het verkeerstechnisch op te lossen.

Gaarne uw overleg en besluiten in deze.

Bijlagen:

- Onderstaand treft u de welzijnseffectrapportage aan
- Bijgevoegd hebben wij - een deel van - de reacties van bewoners bijgevoegd (niet alles was digitaal beschikbaar). Verzocht wordt deze bijlage **vertrouwelijk** te behandelen. De namen zijn op uw verzoek bij ons bekend.
- Ook doen wij een aantal mogelijke oplossingen aan de hand om de eeuwige discussie over de palen tot een einde te brengen.

Met vriendelijke groet

Namens de bewonerscommissie van de Citadel,

Welzijnseffectrapportage Complex "De Citadel"

Inleiding

Deze welzijnseffectrapportage is opgesteld naar aanleiding van een inventarisatie van individuele ervaringen van bewoners van het complex "De Citadel" op Defensie-eiland Noord in Woerden. Het doel is inzicht te krijgen in de impact van de huidige bereikbaarheidssituatie op het welzijn van de veelal oudere bewoners en aanbevelingen te doen voor verbeteringen.

Algemene Gegevens Complex "De Citadel"

Het complex "De Citadel" omvat 27 wooneenheden en de meeste bewoners zijn **ouder dan 70 jaar**. Het gebouw bevindt zich aan het einde van Defensie-eiland Noord. De twee toegangswegen langs de laagbouw zijn aangewezen als voetpaden. Het eiland wordt afgesloten door palen, waarbij momenteel een regeling van kracht is voor één losstaande paal ten behoeve van noodzakelijk verkeer en calamiteiten. De dichtstbijzijnde officiële laad- en losplaats ligt op meer dan 200 meter afstand van De Citadel.

Impact op het Welzijn van Bewoners: Een samenvatting van ervaringen

De reacties van bewoners waren overweldigend, wat de urgentie en de breedte van het probleem onderstreept. De verzamelde verhalen schetsen een beeld van aanzienlijke praktische, emotionele en zelfs medische ongemakken als gevolg van de beperkte bereikbaarheid.

1. Zorg en Noodsituaties:

- **Mantelzorgers worden zwaar belast:** Het verhaal van de mantelzorger wiens man een herseninfarct kreeg, is exemplarisch. Het telkens moeten verwijderen en terugplaatsen van de zware afsluitpaal (wat neerkomt op bijna een kilometer lopen, meerdere keren per dag) vormde een onmenselijke belasting voor iemand met een broze gezondheid. De onzekerheid over de afsluiting en de noodzaak van snelle actie in crisissituaties veroorzaakte veel stress.
- **Levensbedreigende vertragingen voor hulpdiensten:** Meerdere bewoners, waaronder de getuigenis over een ambulance die niet direct bij de Citadel kon komen wegens het paaltjessysteem, benadrukken het gevaar van vertragingen in noodsituaties. Hoewel de gemeente claimt dat hulpdiensten sleutels hebben, blijkt dit in de praktijk vaak niet het geval te zijn, wat leidt tot angstige en paniekerige momenten.

- **Beperkte toegang voor medische zorg:** Huisartsen mijden de Citadel vanwege de slechte bereikbaarheid, wat de kwaliteit en beschikbaarheid van medische zorg voor de kwetsbare bewoners direct beïnvloedt.
- **Problemen bij thuiskomst na operatie/ziekte:** Bewoners die na een operatie of acute medische problemen thuis komen, ervaren grote moeilijkheden om hun woning te bereiken. Dit geldt zowel voor de bewoner zelf als voor familie die zorg verleent of spullen brengt. Het verhaal van de bewoner die zijn heup brak en van de bewoner met ernstige rugklachten illustreren dit pijnlijk.

2. Dagelijkse Leven en Logistiek:

- **Problemen met leveringen:** De ervaring van de bewoner die een wasmachine kocht, toont aan dat leveranciers geconfronteerd worden met extra rompslomp en zelfs intimidatie, omdat ze op een voetpad rijden. Dit leidt tot hogere kosten of zelfs weigering om te leveren, waardoor bewoners "extra de klos" zijn voor de bezorging van zware en kwetsbare goederen.
- **Verhuizingen en speciale gelegenheden:** Verhuizingen, die op zich al intensief zijn, worden bemoeilijkt door de onbereikbaarheid. De speciale gelegenheid waarbij een cateraar moeilijkheden ondervond, toont aan dat zelfs alledaagse evenementen onnodig complex worden.
- **Bezoek wordt ontmoedigd:** Oudere familieleden en vrienden met mobiliteitsbeperkingen worden ontmoedigd om de Citadel te bezoeken, omdat de lange loopafstand vanaf de paaltjes te zwaar is. Dit leidt tot sociaal isolement.
- **Verwarrende adresstructuur:** De onlogische huisnummering draagt bij aan de problemen, aangezien bezoekers regelmatig verdwalen.

3. Psychische en Emotionele Impact:

- **Angst en onzekerheid:** De gedoogregeling, hoewel een verbetering, leidt tot dagelijkse onzekerheid. De angst om opgesloten te raken op het eiland is reëel, vooral voor bewoners met claustrofobische neigingen.
- **Gevoel van onrechtvaardigheid en discriminatie:** Bewoners voelen zich niet gehoord en ervaren de situatie als onredelijk en onmenselijk. De stelling "Wij hebben toch ook recht om normaal te kunnen leven?" resoneert sterk.
- **Teleurgestelde verwachtingen:** Sommige bewoners hadden bij de aankoop of huur van hun woning de expliciete verzekering gekregen over de bereikbaarheid, wat nu niet nagekomen wordt. Dit leidt tot frustratie en teleurstelling.
- **Verhoogde stress bij overlijden:** Het overlijden van een dierbare brengt al veel verdriet en regelwerk met zich mee. De gedachte aan logistieke problemen voor uitvaartondernemers of bij plechtigheden aan huis draagt hier onnodig aan bij.

4. Juridische en Bestuurlijke Zorgen:

- **Rechtsongelijkheid:** De vraag wordt gesteld of het wettelijk en moreel aanvaardbaar is om mensen structureel de mogelijkheid te ontnemen om met de auto hun woning te bereiken, zeker als dit voor andere bewoners wel mogelijk is via bijvoorbeeld een parkeergarage.

- **Gebrek aan communicatie en mandaat:** Bewoners voelen zich gepasseerd in het overleg met de gemeente en benadrukken de behoefte aan directe communicatie met alle bewoners door bevoegde personen.

Conclusies van de bewoners

De verzamelde ervaringen van de bewoners maken duidelijk dat de huidige situatie rondom de bereikbaarheid van "De Citadel" een significant negatieve impact heeft op het welzijn, de veiligheid en de leefbaarheid van de bewoners, met name de ouderen en minder validen. De beperkte toegang creëert niet alleen dagelijkse praktische problemen, maar leidt ook tot angst, onzekerheid en een gevoel van onrechtvaardigheid.

Gezien de hoge leeftijd en de toenemende zorgbehoefte van veel bewoners is een directe en onbelemmerde toegang tot het complex van cruciaal belang. Medische spoedgevallen, mantelzorg, leveringen van essentiële goederen en de mogelijkheid tot bezoek van familie en vrienden zijn basisbehoeften die nu in het gedrang komen.

Dringend beroep van de bewonerscommissie

Op basis van wat uit de verzamelde ervaringen van de bewoners is gekomen doen wij een dringend beroep op u om bij het appartementencomplex De Citadel een "**Kiss & Ride**" en een "**Laad- en Losplaats**" aan te leggen.

Onderbouwing Juridisch:

De noodzaak voor een "Kiss & Ride" en een "Laad- en Losplaats" bij "De Citadel" kan juridisch worden onderbouwd op basis van verschillende beginselen en wetgeving, met name gericht op toegankelijkheid, leefbaarheid en de zorgplicht van de overheid.

1. Algemene Beginselen van Behoorlijk Bestuur:

- **Zorgvuldigheidsbeginsel:** De gemeente heeft de plicht om bij het nemen van besluiten alle belangen zorgvuldig af te wegen. De inventarisatie van bewonerservaringen toont aan dat de belangen van de bewoners van De Citadel, met name hun welzijn en veiligheid, onvoldoende zijn meegewogen in de huidige situatie van beperkte bereikbaarheid. Het niet voorzien in adequate "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" faciliteiten tast de leefbaarheid ernstig aan.
- **Evenredigheidsbeginsel:** De maatregelen die de gemeente treft (afsluiting met palen) moeten in redelijke verhouding staan tot het te dienen doel (bijvoorbeeld verkeersveiligheid). De impact op de bewoners, variërend van levensbedreigende vertragingen voor hulpdiensten tot extreme fysieke belasting voor mantelzorgers, staat niet in verhouding tot de relatief geringe verkeersbewegingen op het eiland. De voorgestelde "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" bieden een minder ingrijpende en meer proportionele oplossing die de veiligheid van voetgangers kan waarborgen, zonder de essentiële bereikbaarheid op te offeren.

- **Gelijkheidsbeginsel:** Zoals door bewoners aangehaald, kan er sprake zijn van rechtsongelijkheid wanneer sommige bewoners via andere routes (bijv. parkeergarages) wel met de auto hun woning kunnen bereiken, terwijl anderen dat niet kunnen. Een "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" kan bijdragen aan een meer gelijke toegang voor alle bewoners.
2. **Omgevingswet (toekomstig, maar anticiperen op beginselen):** Hoewel de Omgevingswet nog volop in implementatie is, zijn de onderliggende beginselen van toepassing. De Omgevingswet streeft naar een **goede omgevingskwaliteit** en een **evenwichtige toedeling van functies aan locaties**. Leefbaarheid en gezondheid staan centraal. De huidige situatie op Defensie-eiland Noord, waar oudere en minder valide bewoners dagelijks kampen met problemen door onbereikbaarheid, is in strijd met het principe van een goede omgevingskwaliteit. De gemeente heeft de plicht zorg te dragen voor een veilige, gezonde en toegankelijke leefomgeving voor **alle** bewoners. Het creëren van de voorgestelde faciliteiten draagt bij aan het verwezenlijken van deze doelstellingen.
 3. **Wegenverkeerswet 1994 en lokale verkeersbesluiten:** De gemeente heeft op grond van de Wegenverkeerswet 1994 en de daaruit voortvloeiende verkeersbesluiten de bevoegdheid om regels te stellen ten aanzien van het gebruik van wegen. Echter, deze bevoegdheid moet altijd worden uitgeoefend met inachtneming van de belangen van alle weggebruikers en omwonenden. De huidige interpretatie en handhaving van "voetpad" status op een manier die cruciale toegang belemmert, kan worden betwist vanuit het perspectief van de onvermijdelijke noodzaak tot toegang voor specifieke groepen (mindervaliden, hulpdiensten, leveranciers van zware goederen). Het aanleggen van een "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" is een verkeersmaatregel die de gemeente kan nemen om de verkeerssituatie te reguleren en tegelijkertijd de bereikbaarheid voor noodzakelijke doeleinden te waarborgen.
 4. **Zorgplicht en Maatschappelijke Verantwoordelijkheid:** De gemeente heeft een algemene zorgplicht voor haar burgers, in het bijzonder voor kwetsbare groepen zoals ouderen en mindervaliden. Het faciliteren van essentiële diensten en het waarborgen van de veiligheid van deze groep valt direct onder deze zorgplicht. Het faciliteren van een "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" is een concrete invulling van deze zorgplicht, waardoor de bewoners niet langer onnodig worden belemmerd in hun dagelijkse leven en toegang tot essentiële zorg.

Concreet juridisch argument voor de aanleg:

De aanleg van een "Kiss & Ride" en "Laad- en Losplaats" bij "De Citadel" is **noodzakelijk en proportioneel** om de **leefbaarheid, veiligheid en toegankelijkheid** voor de veelal oudere en kwetsbare bewoners te waarborgen, zonder de doelstellingen van verkeersveiligheid op het voetpad onevenredig te schaden. Het is een maatregel die voldoet aan de beginselen van behoorlijk bestuur en de zorgplicht van de gemeente, en past binnen de kaders van relevante wetgeving.

Bijlage

Oplossingsrichtingen vanuit een brainstormsessie

1. Maak er een woonerf van

Maak er een woonerf van. 15 km per uur, voetgangers altijd voorrang. Leg een aantal parkeerplaatsen aan.

Plaats bord "woonerf" met onderbord: "geen toegang pakketleveranciers".

Toelichting: Palen werken niet: Palen geven altijd discussie, of ze liggen plat, of er zijn andere "creatieve oplossingen".

Afspraken werken ook niet: handhaving weet niet wat ze er mee aan moeten, ze worden vergeten. probleem komt weer terug.

Leg een aantal betaald parkeerplaatsen aan, omdat voor o.a. grotere werkbussen en dienstverleners Defensie-eiland zuid ver is of niet kan.

2. Gebruik ingang kasteelkant met aanvullende bebording

(voorbeelden!!!)

Plaats aan kasteelkant bord: verboden voor gemotoriseerd verkeer en onderbord: "geen toegang pakketleveranciers" aangevuld met een toegangstekst. Bijvoorbeeld: "dienstverlening toegestaan in aangewezen vakken" of "Dienstverlening toegestaan bij de Citadel" of "Laad en lossen en kiss and ride toegestaan" etc. De paal blijft omlaag of gaat weg. Eventueel wordt de ingang van het terrein visueel aangepast, zodat onbevoegden niet automatisch het terrein oprijden.

Toelichting: De kade aan de kant van het kasteel is veiliger. Bewoners staan niet direct op de straat en auto's rijden niet pal langs de huizen. Er rijden al (gemeentelijke) auto's.

Aan de gemeente Woerden

Postbus 45
3440 AA Woerden

Woerden, 10 juli 2025

Onderwerp:
Zorgplicht Citadel

Geachte heer [REDACTED]

Bij de stukken over de vaste afsluiting bij de Citadel met vergunningverlening kwam ik een mail van u tegen d.d. 26 mei 2025, gericht aan [REDACTED]. Uiteraard ging dit over "het vervangen van de huidige palen voor stevige inzinkbare palen". Hoewel ik er van uit ga dat dit niet meer aan de orde is toch de onderstaande vraag over uw mail.

Uw vraagstelling was daarbij aan de hulpverlening "ziet u vanuit de hulpdienst bezwaren voor deze type paal".

Ik had liever een relevante vraagstelling gehad, zoals kunt u bij plaatsing van deze palen garanderen dat er een directe hulpverlening kan plaatsvinden.

Onze ervaringen zijn namelijk anders en niet op de theorie gebaseerd maar op de praktijk. Actuele voorbeelden vanuit de praktijk die onze zorgen ondersteunen:

1. Op 2e paasdag maandag 21 april 2025 kon een ambulance - na een 112 melding vanuit de Citadel - niet voorbij de palen komen. De paniek die daaruit ontstond was groot.
2. Bij de brand in de Rijnstraat/Voorstraat op maandag 23 juni 2025 kwam een Woerdense brandweerauto met sirene aangereden om de Voorstraat aan de kant van de Oostdam binnen te gaan. Zij hebben daar geruime tijd gestaan omdat er geen sleutel voor de inzinkbare paal beschikbaar was. Een gealarmeerde politieauto reed door naar een andere toegang.
3. De HAP-ambulance heeft desgevraagd geen sleutels aan boord.

Vraag: Welke concrete maatregelen gaat de gemeente nemen om - vanuit uw zorgplicht - te allen tijde een onbelemmerde en directe toegang voor alle hulpdiensten te garanderen bij calamiteiten op de locatie die is afgesloten met palen of andere fysieke barrières, en hoe wordt de aansprakelijkheid geregeld in geval van schade, letsel of erger als gevolg van vertraagde hulpverlening door ontoereikende toegang?

Graag verneem ik uw antwoord.

Met vriendelijke groet

Namens de bewonerscommissie van de Citadel

Bijlage 4

Overleg Citadel 17 juli 2025

Aanwezig: [REDACTED]

Bewoners vertegenwoordigen de vrijwillige bewonerscommissie (het is geen VVE) en hebben toestemming namens de bewoners van Citadel te spreken. Het gesprek van vandaag is aangevraagd door de bewoners.

Bewoners hebben de volgende agendapunten:

- Een schriftelijke reactie van de gemeente op de brief van 1 juni jl.; *U ontvangt op korte termijn een schriftelijke reactie.*
- Een reactie van de gemeente wat er met de petitie gaat gebeuren; *De petitie is tijdens het overleg besproken en wordt opgenomen in het dossier.*
- Een intrekingsbesluit van de afspraken uit 2021 als de nu voorgestelde lijn wordt doorgezet; *Een intrekingsbesluit is niet noodzakelijk, aangezien er geen rechtsgeldig besluit aan ten grondslag lag. De afspraken uit 2021 hadden uitsluitend betrekking op de pilotperiode.*
- Een schriftelijke reactie van de gemeente op de alternatieven die op 30 juni jl. door de bewoners zijn voorgesteld; *U ontvangt op korte termijn schriftelijke reactie.*
 - Een oplossing die recht doet aan alle belangen; *Dat vinden wij ook belangrijk en houden hier rekening mee.*
 - Een kopie van de berichtgeving naar de VVE (vermoeden bestaat dat alleen de bewonerscommissie is benaderd). *Berichtgeving is verstuurd op 14 mei 2025 naar het algemeen mailadres van de VVE.*

Tijdens het overleg zijn enkele aandachtspunten door de bewoners naar voren gebracht.

1. Zijn er afwegingen over veiligheid en leefomgeving gemaakt en zo ja door wie?
Antwoord gemeente: Ja, er is een check uitgevoerd bij alle hulpdiensten. De politie hoeft geen sleutel, zij komen lopend of rijden aan via de Oostdam. De VRU (brandweer) heeft sleutels en ook de RAVU (ambulance) heeft een sleutelplan. Hoe het kon gebeuren dat er een ambulance voor de palen heeft gestaan is niet bekend. Hier is nog overleg over met de RAVU.

2. Zijn gevoelens van angst en onzekerheid meegewogen?
Antwoord gemeente: Ja, er is vooraf uitvoerig met de hulpdiensten gesproken. Het is nu zaak dat de zorg bij alle partijen weggenomen wordt. De wethouder neemt hierin de verantwoordelijkheid. Zowel de gemeente als de bewoners hebben geen trek om bij ieder nieuw college weer dezelfde discussie te voeren. Doel is daarom om nu alles op te lossen en af te ronden.

3. Is de afsluiting rechtvaardig en rechtmatig?
Antwoord gemeente: Het besluit is gepubliceerd. De juridisch juiste procedure is gevolgd en er is dus sprake van een rechtmatig besluit. Bewoners geven aan niet op de hoogte gesteld

te zijn van het aanstaande besluit van 2021. Gezamenlijke conclusie: formeel is de juiste procedure gevolgd, maar de gemeente heeft wel wat steken laten vallen in de communicatie richting de omwonenden. Wat nu voorgesteld wordt is dat er een eenmalige ontheffing (voor het hele jaar) komt voor degenen die wel op de locatie moeten zijn. Mantelzorg, leveranciers, AH to go, aannemers etc. Met een ontheffing kan met een sleutel de paal omlaag worden gedaan. Er kunnen bijvoorbeeld 2 sleutelhouders aan de kade en 2 sleutelhouders in de Citadel worden ingevoerd. Als het mogelijk is worden de ontheffingen op kenteken of op bedrijfsnaam verstrekt, de exacte regels worden nog uitgewerkt. Aan een ontheffing zijn wel kosten verbonden. De bereikbaarheid (los van de hulpdiensten) moet vlekkeloos geregeld zijn. In 2021 is al een lijst opgesteld met personen/instanties die 'achter de paal' moeten kunnen komen, deze kan als basis worden gebruikt. In 2021 zijn ook al afspraken gemaakt tussen bewoners over het verwijderen en terugzetten van de paal. Strakke afspraken over het omhoog zetten van de paal zijn belangrijk. Belangrijk aandachtspunt is ook de wachttijd voor een ontheffing. Dit moet praktisch worden geregeld omdat wachten niet altijd mogelijk is (bv. levering wasmachine).

4. Kan de gemeente rechtsongelijkheid herkennen tussen de verschillende bewoners? Het leeghalen van een berging met de auto gaat voor een aantal bewoners nu 78 euro kosten. Ook bezoek van mindervaliden gaat geld kosten.

Antwoord gemeente: Belangrijk is dat de leef kwaliteit niet beperkt wordt. Er wordt gekeken naar mogelijkheden om de ontheffingen legesvrij te maken voor bepaalde doelgroepen.

5. Welk probleem gaat de gemeente oplossen met een volledige afsluiting?

Antwoord gemeente: Het wordt geen volledige afsluiting, het blijft een verwijderbare (inzinkbare) paal. Toegang voor een aantal 'doelgroepen' blijft mogelijk.

6. Zijn er cijfers bekend over het aantal meldingen van 2020 tot nu (overtredingen)?

Antwoord gemeente: In 2025 zijn er 7 meldingen ontvangen. In de jaren daarvoor tot en met heden 15, dit zijn gedeeltelijk verschillende melders. Handhaving heeft van 1 mei tot 15 juli 2025 10 waarnemingen, 7 waarschuwingen en 1 bekeuring uitgeschreven voor foutief gebruik van het gebied. Bewoners vinden het aantal meldingen laag en constateren dat er eigenlijk dus geen probleem is. Af en toe een bekeuring is een betere oplossing dan de voorgestelde operatie.

7. Bepaalde bewoners laten bijzonder gedrag zien (bv. plaatsen van obstakels om verkeersbewegingen tegen te gaan). Men wil niet meer met elkaar in gesprek.

Antwoord gemeente: De wethouder is een paar keer ter plaatse geweest en constateert dat het plaatsen van obstakels sindsdien niet meer is geconstateerd. Dit is echter niet gecommuniceerd naar de bewonerscommissie.

8. De aanwezige bewoners willen niet in beperking gesteld worden. Gelijke monniken, gelijke kappen. Afspraken moeten vastgelegd worden en daar moet naar gehandeld worden.

Antwoord gemeente: De wethouder vindt het vervelend dat dit al 10 jaar duurt en nog niet geregeld is. We moeten nu naar een oplossing toe werken voor iedereen. Hij is blij met het gesprek, dit geeft goed de achterliggende gevoelens weer.

- De gemeente heeft aangegeven dat aanvragen voor een ontheffing individueel beoordeeld zullen worden. Per aanvraag wordt getoetst of en in hoeverre ontheffing mogelijk is.

- Hulpdiensten met spoed zullen altijd doorgang krijgen middels sleutels. Er worden maatregelen getroffen om de bereikbaarheid voor deze diensten te garanderen.

- De gemeente kiest voor een pragmatische aanpak met betrekking tot bepaalde spoedsituaties. Hierbij is ervoor gekozen om enkele sleutels uit te geven aan twee bewoners, zodat zij in specifieke gevallen toegang kunnen verlenen. De voorwaarden hiervan worden nog nader uitgewerkt.

- Vanuit bewoners is geuit dat zij het niet netjes vinden hoe bepaalde besluiten zijn gecommuniceerd. Er is behoefte aan transparante en tijdige communicatie, waarbij bewoners actief worden betrokken bij besluiten die hen direct aangaan.

- Er is de vraag gesteld waarom de wethouder met de portefeuille Social Domein niet bij het overleg aanwezig was. Gezien de impact van de maatregelen op de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijk, zou betrokkenheid van deze portefeuillehouder volgens de bewoners wenselijk zijn. *Antwoord gemeente: De wethouders hebben onderling afstemming gehad en besloten dat wethouder [REDACTED] de aangewezen wethouder is voor dit dossier.*

- Tot slot is de vraag gesteld of wethouder [REDACTED] een bezoek kan brengen aan het Citadel. *Antwoord gemeente: wethouder [REDACTED] komt graag langs.*

Vervolgstappen

1. Het opstellen van een lijst met daarin opgenomen welke bedrijven (voertuigen) in aanmerking komen voor een ontheffing. De lijst uit 2021 wordt als basis gebruikt;
2. Het opstellen van beleidsregels voor het verstrekken en wijzigen van ontheffingen ten behoeve van toegang tot het Defensie-Eiland;
3. Het in onderling overleg opstellen van een convenant inzake het sleutelbeheer voor zowel de bewoners van de laagbouw als die van het Citadel;

Bijlage 5

College van Burgemeester en Wethouders

Blekerijlaan 45
3440 AA Woerden

Geacht college / geachte heer [redacted] Woerden, 4 augustus 2025 Uiteraard ook dank voor het constructief overleg d.d. 17 juli 2025 en het verslag.

De heer [redacted] telt in zijn mail van 29 juli 2025 voor dat wij ons moeten richten op de concrete acties zoals vastgelegd in het verslag. Deze acties richten zich op het plaatsen van de "verwijderbare inzinkbare paal" en het invoeren van vergunningverlening.

Wij zijn echter nog lang niet zover. Wij verwachten eerst antwoorden op de door ons ingediende verzoeken alvorens te reageren op uw acties. Dit doen wij om te voorkomen dat u denkt dat wij akkoord zijn gegaan met het plaatsen van de - zoals **wij** het noemen- "op slot staande (inzinkbare) palen".

1. Openstaande correspondentie en aanvragen

- Op **1 juni 2025** hebben wij een gemotiveerd bezwaar ingediend betreffende de "Bereikbaarheid en toegankelijkheid van de Citadel Defensie-eiland Noord", inclusief een petitie met 100% draagvlak van de bewoners. Wij zien uw toegezegde antwoord hierop graag tegemoet. Normaal gesproken mag je binnen 8 weken een antwoord verwachten.
- Op **30 juni 2025** hebben wij een welzijnseffectrapportage toegestuurd, gekoppeld aan een formele aanvraag voor een "kiss and ride" plaats en een laad- en losplaats bij appartementencomplex De Citadel. U heeft toegezegd hier op korte termijn op te reageren. Ook hier graag eerst toegezegde antwoord.
- Op 10 juli 2025 hebben wij u een brief gestuurd over onze veiligheid en onbelemmerde toegang van de hulpdiensten. **Dit vereist directe actie. Zie punt 4.**

2. Verkeersbesluit en historisch perspectief

- **Pilot 2021:** In het verslag (pagina 1) wordt gesproken over een pilot in 2021. Uit niets blijkt dat er sprake is geweest van een pilot. De huidige door het bevoegde gezag gemaakte afspraken bestaan al ruim 4 jaar. (zie verslagen 9 april 2021, 15 april 2021, maar vooral het evaluatieverslag d.d. 27 augustus 2021)
- **Noodzaak verkeersbesluit:** U stelt dat een nieuw verkeersbesluit niet nodig is. Wij zijn van mening dat de voorgestelde wijziging een ingrijpende maatregel is die het verkeersgedrag beperkt. Tijdens de evaluatie van 27 augustus 2021 heeft de heer [redacted] **besloten** de op dan afgesproken situatie te handhaven. Deze situatie geldt dus al zo'n 4 jaar. Bewoners ervaren de nieuw voorgestelde veranderingen duidelijk als een ingrijpende maatregel. Door plaatsing van een op slot staande paal, die met een sleutel inzinkbaar is. De sleutel zal op een enkel adres afhaalbaar zijn, wanneer daarvoor een toegangsvergunning is verleend en na betaling van € 77,55. De vergunningverlening kan 4 weken duren. De vergunningverlening remt de dienstverlening en legt de last bij de bewoners.
- Nu is er sprake van een direct verwijderbare paal, zonder systeem van vergunningverlening, maar aan de hand van gemaakte afspraken met bewoners en de gemeente.
Kortom: Als de gemeente een paal vastzet en daarmee de toegang wijzigt of beperkt tot

vergunninghouders, dan moet zij in principe een verkeersbesluit nemen. Het niet nemen van een verkeersbesluit terwijl de maatregel wel verkeersgedrag beïnvloedt, is in strijd met de Wegenverkeerswet en het BABW.

Wij willen op de hoogte gebracht worden van de besluitvorming hierover.

3. Communicatie

U geeft aan dat berichtgeving is verstuurd op 14 mei 2025 naar het algemeen mailadres van de VVE. Voor dit soort zaken bestaat er echter geen VVE. **Geen enkele bewoner** heeft vanuit de gemeente kennis kunnen nemen van zo'n ingrijpende verandering. Alleen 2 leden van de bewonerscommissie Citadel hebben een mail ter kennisname ontvangen. Hierin stond dat: "nieuwe **palen** worden geplaatst ergens in de maand juni. De palen zijn inzinkbaar en voorzien van een slot. Toegang kan aangevraagd worden via het verkeersontheffingssysteem van de gemeente Woerden."

Mogelijk ten overvloede:

Defensie Eiland Noord bestaat uit 3 woonblokken met 97 wooneenheden te weten: de Waterpoort (met een bewonerscommissie voor 25 wooneenheden (huur via woningbouwvereniging), de laagbouw met 45 koopwoningen (zijn individuele koopwoningen) en De Citadel (met een bewonerscommissie voor 27 wooneenheden (huur via MVGM).

Daarnaast is er voor de gemeenschappelijke garage voor alle 97 wooneenheden een Beheervereniging parkeergarage Defensie-eiland Noord, welke alleen het **beheer van de garage** regelt. Hierin participeren de woningbouwvereniging namens de Waterpoort, de bewoners van de laagbouw en de MVGM namens de Citadel.

4. Veiligheid en onbelemmerde toegang hulpdiensten

- Verslag gemeente: Hoe het kon gebeuren dat er een **ambulance** voor de palen heeft gestaan is niet bekend. Hier is nog overleg over met de Ravu.
- Inmiddels is wederom een ambulance in de nacht van 5 augustus vast komen te staan voor de palen na een 112 melding. Als reanimatie nodig was geweest had betrokkene het niet overleefd, aldus de ambulancebroeder. 2e paasdag was een vergelijkbare situatie.
- Gedurende de bijna afgelopen 10 jaar staan er regelmatig hulpverleners vast voor de palen en moeten zij geholpen worden om er voorbij te kunnen of ze gaan een paar honderd meter lopend over de kade. De gemeente geeft altijd aan dat er sleutels zijn. Maar er zijn veel (actuele) voorbeelden waardoor er bij de bewoners van de Citadel **geen enkel vertrouwen** is in wat de gemeente zegt. De rapid emergence heeft sowieso geen sleutel aan boord. De praktijk is dus keer op keer anders. Sleutels zijn geen oplossing, blijkt herhaaldelijk. Er is voor dit soort situaties een landelijk systeem "SOS toegang" voor onbelemmerde toegang in nood. Uiteraard zijn er op Defensie-eiland Noord nog vele andere, minder dure oplossingen mogelijk **als er maar een politieke wil is**.
- Overigens zou een **gesprek met de verantwoordelijk portefeuillehouder** en de betrokken bewoners van het voorval van defensie-eiland nummer 52, 62 en 68 op zijn plaats zijn. Zij willen dit ook graag. Dit in verband met hun persoonlijke situatie en het leven in grote angst. Wij willen dit gesprek graag voor u regelen. Overigens kan het eenieder overkomen dat elke seconde telt.
Afhankelijk van uw antwoord zullen wij nadere actie overwegen.

Wij ontvangen graag spoedig uw toegezegde reactie op onze brief van 10 juli 2025.

5. Verkeersintensiteit en alternatieven

- U geeft aan niet bekend te zijn met de verkeersintensiteit. Besluitvorming over ingrijpende maatregelen dient gebaseerd te zijn op concrete data. Wij verzoeken u dan ook om de

verkeersintensiteit te meten om een gedegen onderbouwing te creëren tenminste als u de verandering nog wilt blijven doorzetten.

- Alternatieven, die wij al eerder hebben aangedragen worden niet onderzocht. Ook verkeersdrempels kunnen de rijsnelheid reduceren zonder de toegankelijkheid te belemmeren. Het is niet realistisch om een autoloze kade te realiseren (zoals de belangrijkste indienster van de klachten eist), gezien de noodzaak van aan- en afvoer. De gemeente erkent dit door hetzelfde lijstje met auto's te overleggen dat in 2021 werd opgesteld in overleg met de bewoners.

6. Draagvlak

- De mail van de heer [REDACTED] straalt uit dat er - zoals het nu heet - een "verwijderbare inzinkbare paal" komt met vergunningverlening.
- De heer [REDACTED] heeft ons gevraagd om het draagvlak onder de bewoners aan te geven. Deze is bij ons 100% en wordt volgens het verslag in uw dossier opgeborgen. Mogen wij nu van u vernemen hoe groot uw draagvlak is met de voorgenomen maatregelen en welk probleem ermee wordt opgelost?

7. Tot slot

- De heer [REDACTED] heeft het over meewerken aan concrete acties. Deze gaan over auto's, beleidsregels en sleutelbeheer, uitmondend in een duidelijke en veilige kade. Wij hebben het over het recht op o.a. onbelemmerde hulpverlening, bereikbaarheid, zorg, wonen, wmo, gelijke behandeling, communicatie en dergelijke.
Als u het over veiligheid wilt hebben, dan moet u maar eens bij ons bij de Mandelabrug of bij de Centraalbrug gaan staan. Daar is je leven niet zeker.

Gaarne uw acties. Uiteraard altijd bereid om mee te denken en in te zetten voor een positieve samenwerking in het belang van de bewoners, speciaal die van de Citadel.

Namens de bewonerscommissie de Citadel

[REDACTED] w.g. [REDACTED]

Bijlage 6

College van Burgemeester en Wethouders
Blekerijlaan 45
3440 AA Woerden

Woerden, 20 augustus 2025

Betreft: inzicht in de gevolgen van uw voorgenomen afsluiting Defensie-eiland Noord in het bijzonder ten aanzien van De Citadel.

Geacht college

Dank voor uw aandacht die u wilt besteden aan onze veiligheid op Defensie-eiland-Noord in het bijzonder De Citadel.

Wij hebben de gevolgen van uw voorgenomen beleid inzichtelijk laten maken. In de bijlagen treft u schema's aan van de huidige en de door u voorgenomen situatie. Uiteraard zijn ook de andere situaties van voertuigen met (tijdelijke) ontheffing en vrijgestelde voertuigen inzichtelijk te maken.

Hieruit blijkt:

1. Het wordt onveilig op Defensie-eiland Noord.
2. Toegangsprocedures worden ingewikkeld en lang.
3. Mantelzorgers worden onverantwoord zwaar belast.
4. Er worden extra kosten gemaakt.
5. Sleutelbeheerders kunnen dag en nacht gestoord worden.
6. Er moeten flinke afstanden gelopen worden.
7. Het gevoel ontstaat opgesloten te zitten.

Wij stellen voor dat u zich richt:

- Op een goede communicatie richting alle bewoners van de 96 wooneenheden met daarbij de spelregels zoals deze gelden;
- Op aanscherpen van de huidige situatie zoals bijvoorbeeld het zorgen voor snelheidsbeperkende maatregelen en het aanbrengen van een onderbord: "toegang hulpdiensten".

Als u een verdere toelichting of onderbouwing (met foto's) wilt, respectievelijk ondersteuning bij de uitvoering van het bovenstaande dan zijn wij daartoe altijd bereid.

Met vriendelijke groet
Bewonerscommissie Citadel

[Redacted signature]

p.a. [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

email: [Redacted]@gmail.com

5 Bijlagen: Toelichting

Vergelijkend overzicht vervanging kapotte wasmachine

Idem: taxivervoer invalide dagopvang

Idem: Storingsdienst, huisarts, uitvaartorganisatie

Idem: Ophalen incurante materiaal

Toelichting

Veel onveilig

Nu staat er vrijwel altijd een losse paal, waardoor de kade **voor het oog niet toegankelijk** is. Voor een ieder is het een "zelfbedieningssysteem".

De door u voorgenomen situatie zorgt er echter voor dat de kade regelmatig vrij toegankelijk wordt. De paal moet namelijk omlaag worden gezet en kan in veel gevallen niet direct weer omhoog worden geplaatst.

Dit werkt als volgt: De bewoner moet vanuit de Citadel naar de zakpaal lopen (250 meter). De paal wordt omlaag gedaan. Door de afstand moet de bewoner weer tijdig terug naar zijn woning (250 meter) om de vervoerder daar te kunnen ontvangen. De paal blijft dus omlaag staan. Vervolgens vertrekt de vervoerder en gaat de bewoner weer naar de paal lopen (250 meter) om deze met de sleutel omhoog te zetten. De bewoner loopt weer naar zijn woning (250 meter). Totaal dus minimaal 1 kilometer per keer, exclusief ophalen en terugbrengen van de sleutel.

Omdat de kade langer open blijft staan, zullen pakketbezorgers e.d. hun kans zien om over de kade te rijden.

Nog meer argumenten:

1. In de Voorstraat staan inzinkbare palen structureel en incidenteel gedurende lange tijd omlaag.
2. De gemeente liet in mei bij de aanleg van een groenstrookje en gft bak de klappaal ruim 1 ½ week dag en nacht omlaag staan;
3. Acht bewoners zijn niet in staat om deze klus uit te voeren gegeven hun gezondheid.
4. Zeven alleenstaanden zijn in noodsituaties afhankelijk van anderen, ook midden in de nacht

Sleutelbeheer

Als een bedrijf of bewoner de sleutel moet ophalen **bij de gemeente** dan wordt dit een onmogelijke situatie door de afstanden en de beperkte openingstijden. Een bedrijf of bewoner zal daar ook niet toe bereid zijn.

Als er een of meerdere **sleutelbeheerders** binnen Defensie-eiland noord zijn, dan zullen deze dag en nacht gestoord kunnen worden. Ook die ervaring hebben wij.

In veel gevallen zal het de bewoner moeten zijn die de sleutel haalt en de paal omlaag zet en later weer omhoog haalt. Het bedrijf is niet de opdrachtgever, is niet bekend met de situatie en heeft ongetwijfeld geen zin om hier veel tijd aan te besteden.

Vergunningaanvraag

De gemeente stelt dat het bedrijf de vergunning aanvraagt en betaalt. Als de verhuurder de opdrachtgever is klopt dit, maar veelal is de bewoner de opdrachtgever. Het bedrijf (bijv. Ikea etc etc) weet niet dat er een vergunning nodig is en hoe dit werkt.

Mantelzorger

Voor een mantelzorger met dagopvang is de situatie echt rampzalig en beschamend. Kortheidshalve verwijs ik u naar de geschetste procedure. Door overlijden is onlangs deze situatie geëindigd, maar het kan zo weer voorkomen.

Frequentie vervoersbewegingen De Citadel 1)

De frequentie van de vervoersbewegingen voor de Citadel zijn als volgt in te schatten:

<i>soort vervoersbewegingen</i>	<i>aantal keren auto</i>	<i>aantal bedrijven/ personen</i>	<i>aantal sleutel handelingen</i>	<i>bedrag leges</i>	<i>af te leggen km's te voet (excl. sleutel ophalen/brengen)</i>
Storingsdiensten	80	10	80 x 2 = 160	nvt	40 km (50%)
Verhuishagens	9	3	9 x 2 = 18	€ 155,10	3 km
Schoonmaakbedrijf	52	1	52 x 2 = 104	€ 77,55	52 km
Glazenwassers	8	2	8 x 2 = 16	€ 155,10	2 km
Ambulance	5	nvt	zelf sleutel	nvt	nvt
SEH (geen sleutel)	8	nvt	8 x 2 = 16	nvt	8 km
Uitvaartorganisaties	6	3	6 x 2 = 12	nvt	6 km
Huisarts	16	6	16 x 2 = 36	nvt	16 km
Bewoners	10	nvt	10 x 2 = 20	€ 775,50	10 km
Bedrijfsauto's zwaar	75	60	75 x 2 = 150	€ 4653,-	75 km
Invalidenvervoer incid.10	10	10	10 x 2 = 20	€ 775,50	10 km
Eigen risico toegang	25	nvt	25 X 2 = 50	nvt	25 km
Totaal op jaarbasis	304	95	602	€ 6591,75	247 km
invalidenvervoer dagopvang 2)	100	1	100 x 4 = 400	€ 77,55	200 km

1) Dit betreft de vervoersfrequentie van de Citadel (27 wooneenheden).

De gegevens van de overige 69 wooneenheden zijn niet bekend

2) Invalidenvervoer is onlangs beëindigd ivm overlijden, maar kan zo weer actueel zijn.

Vergelijkend overzicht –Kapotte wasmachine vervangen (uiteraard spoed vereist)

Frequentie: incidenteel bij de wooneenheden

Stap / Onderdeel	Losse paal (huidige situatie)	Inzinkbare paal (met vergunning)
1. Kapotte wasmachine vervangen	1 dag	1 dag
2. Bestelling plaatsen (online)	Zelfde dag	Eerst bellen ¹
3. Ontheffing aanvragen bij gemeente	n.v.t.	1 dag
4. Betalen leges (toegangskosten)	n.v.t.	€77,55
5. Wachten op vergunning	n.v.t.	Max. 28 dagen
6. Afspraak maken met leverancier	Zelfde dag	1 dag na vergunning
7. Sleutel ophalen voor paalbediening	n.v.t.	Ja
8. Paal omlaag doen	n.v.t.	500 meter heen en terug
9. Gebied korte tijd open	Ja	Nee
10. Gebied lange tijd open²	Nee	Ja
11. Paal omhoog doen na levering	n.v.t.	500 meter heen en terug
12. Sleutel terugbrengen	n.v.t.	Ja

¹ = Telefonisch overleg over levering, vergunning en paalbediening² = Vanwege onzekere levertijd en afstand paal/woning staat paal vaak onnodig lang omlaag

Praktijk bij losse paal (huidige situatie)

- Leverancier belt de Citadel.
- Wordt verteld welke paal tijdelijk los staat.
- Rijdt het gebied langzaam in.
- Leverancier zet zelf paal direct terug na levering (en veelal ook tussendoor).
- Gebied blijft maar korte tijd open.

Praktijk bij inzinkbare paal

- Leverancier of bewoner moet vergunning aanvragen (tot 28 dagen).
- Na goedkeuring moet afspraak gemaakt worden
- Paal wordt handmatig bediend (extra loopafstand).
- Vanwege onzekerheid over exacte bezorgtijd en afstand naar woning blijft gebied langduriger open.
- Paal moet na levering weer gesloten worden (extra loopafstand).

Conclusie**De losse paal biedt:**

- Snelle, flexibele toegang.
- Geen kosten of wachttijd.
- Kortdurende openstelling van het gebied.

De inzinkbare paal met vergunning brengt:

- Lange voorbereidingstijd (max. 28 dagen).
- Extra kosten (€77,55).
- Meer fysieke handelingen (sleutel ophalen en naar paal lopen, weer naar paal lopen en sleutel terugbrengen).
- Langdurig geopende situatie in praktijk (minder veilig).

Vergelijkend overzicht – Taxi vervoer invalide dagopvang

Frequentie: 2x per week • Structurele ontheffing voor 1 jaar (bedrijf vraagt aan)

Stap / Onderdeel	Huidige situatie – Verwijderbare paal	Nieuwe situatie – Inzinkbare paal
1. Ontheffing	nvt	Bedrijf regelt structurele ontheffing voor een jaar
2. Ochtend: Paal openen	Taxivervoer kent situatie, haalt zelf de verwijderbare paal weg	Mantelzorgers haalt sleutel op, loopt 250 m naar paal, zet deze omlaag, loopt 250 m terug
3. Ochtend: Overdracht invalide	Mantelzorgers brengt invalide naar uitgang appartement, taxi neemt over	Mantelzorgers haalt invalide, wacht bij uitgang op taxi
4. Ochtend: Paal sluiten	Taxivervoer zet paal direct terug	Mantelzorgers loopt 250 m naar paal, zet deze omhoog, loopt 250 m terug en brengt sleutel terug
5. Middag: Vorbereiding	Geen actie vooraf, taxi haalt paal weg bij aankomst	Mantelzorgers haalt sleutel op, loopt 250 m naar paal. Zet paal omlaag loopt terug naar appartement en wacht op telefoontje van taxi
6. Middag: Overdracht invalide	Taxi brengt invalide naar woning, mantelzorgers neemt over	Taxi brengt invalide, mantelzorgers brengt invalide naar woning
7. Middag: Paal sluiten	Taxi zet paal terug	Mantelzorgers loopt 250 m naar paal, zet omhoog, loopt 250 m terug en brengt sleutel terug.
8. Extra fysieke belasting mantelzorgers	Geen extra loopafstand	4x lopen van 250 m per dag (totaal 1 km extra) 2x sleutel halen en 2e sleutel terugbrengen
9. Wachtijd taxi	Geen extra wachttijd	Wachttijd bij mantelzorgers
10. Veiligheid kade	Paal direct terug na passage	Paal staat langer omlaag door handmatige bediening en de te overbruggen afstanden.

Conclusie

- **Verwijderbare paal:**

- Geen extra belasting voor mantelzorger
- Taxivervoer regelt openen/sluiten
- Korte openstelling kade

- **Inzinkbare paal:**

- Extra loopafstand \pm 1 km per dag voor mantelzorger
- Meer handelingen en sleutelmomenten
- Paal staat lang omlaag/lange openstelling kade → minder veilig

N.B. Er is een lange openstelling van de kade omdat de mantelzorger - na de sleutel gehaald te hebben - eerst de paal omlaag moet zetten (250m), dan naar huis loopt (250 m) om taxivervoer te ontvangen en de invalide naar de woning te brengen, dan weer terugloopt (250 m) om de paal omhoog te zetten, de sleutel terug te brengen om vervolgens weer naar de woning terug te lopen (250 m).

Los daarvan de mantelzorger loopt dus vier keer 250 m (oftewel 1 km per dag) en moet twee keer per dag de sleutel ophalen en terugbrengen. Dit is een substantiële bijkomende belasting – zeker voor een vrijwillige zorgrelatie.

N.B. onlangs overleed betrokkene, situatie kan zich zo weer voor doen.

Vergelijkend overzicht –storingsdiensten, huisarts, uitvaartorganisatie

Frequentie: variabel, geen ontheffing nodig, contact via sleutelbeheerder

Stap / Onderdeel	Huidige situatie – Verwijderbare paal	Nieuwe situatie – Inzinkbare paal
1. Ontheffing nodig	nvt	nvt
2. Bewoner belt organisatie en maakt afspraak	ja	ja
3. Ruim voor de afgesproken tijd haalt bewoner de sleutel op en zet de paal omlaag en loopt terug naar de woning	nvt	Van toepassing. Als betrokkene hiertoe niet in staat is, anders derde inschakelen.
4. Arriveren afspraak	Afspraak kan zelf paal verwijderen en terugzetten	Afspraak kan naar adres rijden
5. ontvangst afspraak in woning	Overledene wordt geconserveerd en gekoeld. resp. storing wordt verholpen, resp patiënt wordt geholpen.	Overledene wordt geconserveerd en gekoeld. resp. storing wordt verholpen, resp patiënt wordt geholpen.
6. Afspraak vertrekt	Afspraak kan zelf paal verwijderen en terugzetten	nvt
7. Bewoner loopt weer naar de paal en zet deze omhoog, brengt de sleutel terug en loopt terug naar de woning	nvt	Van toepassing. Als betrokkene hiertoe niet in staat is, anders derden inschakelen.

Conclusie

- **Verwijderbare paal:**

- Geen extra belasting voor bewoner
- Afspraak regelt openen/sluiten
- Korte openstelling kade
- Geen sleutelbeheerder nodig

- **Inzinkbare paal:**

- Extra loopafstand ± 1 km voor zover betrokkene dit kan
- Meer handelingen en sleutelmomenten, meer zorgen
- Paal staat lang omlaag/lange openstelling kade → minder veilig
- Sleutelbeheerder kan dag en nacht worden gestoord

N.B. Er is een lange openstelling van de kade omdat bewoner - na de sleutel gehaald te hebben - eerst de paal omlaag moet zetten (250m lopen), dan terug naar huis (250 m lopen) om de afspraak te ontvangen. Daarna weer terugloopt (250 m) om de paal omhoog te zetten, de sleutel terug te brengen om vervolgens weer naar de woning terug te lopen (250 m).

Vergelijkend overzicht – Afvoeren van materiaal (bed, kast, bankstel, stoelen etc.) dat niet op grote afstand vervoerd kan worden.

Stap / Onderdeel	Losse paal (huidige situatie)	Inzinkbare paal (met vergunning)	Gemeentelijke reiniging
1. Wie haalt op	Familie, De Terugwinning, overigen	Familie, De Terugwinning, overigen	De gemeente
2. (Voornemen) afvoeren incourante zware spullen	1 dag	1 dag	1 dag
3. Ontheffing aanvragen bij gemeente	n.v.t.	1 dag	n.v.t.
4. Betalen leges	n.v.t.	€77,55	Ophaalkosten (volgens gemeentelijk tarief)
5. Wachten op vergunning	n.v.t.	Max. 28 dagen	n.v.t.
6. Afspraak maken met ophaaldienst	Zelfde dag	1 dag na vergunning	± 4 dagen
7. Sleutel ophalen voor paalbediening	n.v.t.	Ja	n.v.t.
8. Paal omlaag doen	n.v.t.	500 meter heen en terug	Heeft sleutel
9. Gebied korte tijd open	Ja	Nee	Ja
10. Gebied lange tijd open ²	Nee	Ja	Nee
11. Paal omhoog doen na levering	n.v.t.	500 meter heen en terug	n.v.t.
12. Sleutel terugbrengen	n.v.t.	Ja	n.v.t.

¹ Telefonisch overleg over ophaaltijdstip, vergunning en paalbediening

² Vanwege onzekere ophaaltijd staat paal vaak onnodig lang omlaag

Praktijk bij losse paal (huidige situatie)

- Ophaaldienst belt De Citadel
- Wordt verteld welke paal tijdelijk los staat
- Zet paal direct terug na ophalen spullen (en veelal ook tussendoor)
- Gebied blijft maar korte tijd open

Praktijk bij inzinkbare paal

- Ophaaldienst of bewoner moet vergunning aanvragen (tot 28 dagen)
- Na goedkeuring moet sleutel gehaald worden
- Paal wordt handmatig bediend (extra loopafstand 500 meter v.v.)
- Vanwege onzekerheid over exacte ophaaltijd en het beschikbaar zijn bij de woning blijft de paal langdurig open
- Paal moet na levering weer gesloten worden (extra loopafstand 500 meter v.v.)

Praktijk bij gemeentelijke reiniging

- Gemeente plant ophaalafpraak (gemiddeld ± 4 dagen)
- Gemeente beschikt zelf over sleutel of toegang
- Gebied wordt alleen geopend tijdens uitvoering
- Geen langdurige openstelling gebied

Conclusie**Losse paal biedt:**

- Snelle, flexibele toegang
- Geen kosten of wachttijd
- Kortdurende openstelling van het gebied

Inzinkbare paal met vergunning brengt:

- Lange voorbereidingstijd (max. 28 dagen)
- Extra kosten (€77,55)
- Meer fysieke handelingen (sleutel ophalen/terugbrengen, lopen naar paal en woning en van woning naar paal)
- Langdurig openstelling van het gebied (minder veilig)

Gemeentelijke reiniging kan een alternatief zijn.

Bijlage 7

Verslag tweede overleg situatie Defensie-eiland noord

15 april 2021

Aanwezig:

Gemeente Woerden:

█ – Omgevingsmanager

█ – Beleidsadviseur verkeer

VVE Defensie-eiland noord

█
█

Bewonersvereniging Citadel

█
█

Voorstel proefperiode

Het noordelijk deel van Defensie-eiland is in principe ontworpen als autovrij gebied waarbij alleen hulpdiensten en vuilophaaldiensten over de kades mogen rijden. Dit staat op deze manier in het stedenbouwkundige plan van Defensie-eiland welke als bijlage bij het toenmalige bestemmingsplan bijgevoegd was. Er heeft zich echter jaren een situatie voorgedaan waarbij ook ander verkeer sporadisch toegang kon krijgen in dit gebied. Beide VVE's hebben een sleutel van de zilveren afzetpaal en deze kon in sommige situaties, zoals bij verhuizingen, gehandicaptenvervoer, glazenbewassing etc. worden weggehaald.

Naar aanleiding van de zorgen van bewoners van de Citadel over de bereikbaarheid van hulpdiensten is de gemeente in gesprek gegaan met de bewoners van de Citadel en de bewoners van de kades. De gemeente denkt graag mee om tegemoet te komen aan de zorgen van de Citadel, en vindt het daarbij belangrijk om ook de veiligheid van bewoners en spelende kinderen op de kades te waarborgen. Na intern overleg binnen de gemeente stellen we voor om een tijdelijke proef te houden (of in zekere zin te verlengen) met één van de zilveren palen los en met een verkeersbord 'voetgangersgebied'. Daarnaast maakt de gemeente buiten het voetgangersgebied een plek om te laden en lossen. We stellen voor om deze proef tot en met de zomervakantie 2021 te houden, ook met het oog op de werkzaamheden aan de Oostdam. Dat betekent dat de proef in elk geval loopt tot een vervolgoverleg na de zomervakantie is gehouden om de proef te bespreken en afspraken te maken over de situatie na de proef. In de week van 30 augustus t/m 3 september 2021 wordt een overleg ingepland. De gemeente kan besluiten tot het voortijdig beëindigen van de proef indien de situatie dit vraagt.

Voor de laad- en losplaats wordt een verkeersbesluit genomen. De aanleg van de laad- en losplaats is afhankelijk van dit besluit en de opdracht naar de aannemer, maar wordt op korte termijn ingepland.

Reactie bewoners

█ zij begrijpen de standpunten van █ maar geven ook aan zorgen te hebben over de veiligheid op de kades. Hier wordt naar hun mening minder aandacht aan besteed en zij voelen zich hierin minder gehoord. Het is belangrijk de veiligheid van het gehele gebied te beschouwen. Zij geven ook aan dat de situatie waarbij beide VVE's een sleutel hadden prima werkte. Waarom dan nu de proefperiode? █ vraagt zich ook af op basis waarvan er straks geëvalueerd gaat worden?

zien graag een document waarin staat dat het gebied autovrij is ontworpen. Daarnaast werkt een proef met de paal los alleen wanneer de sleutel niet in de garage hangt. Er wordt aandacht gevraagd voor de voertuigen die het gebied in moeten kunnen rijden.

Allen zijn het erover eens dat bij incidentele situaties verkeer het gebied in kan rijden. De hoeveelheid verkeer bij deze incidentele situaties dient echter zodanig laag te zijn dat de overlast hierdoor beperkt moet blijven.

Gemeente:

Bij strikte handhaving op het autovrije gebied mogen er alleen hulpdiensten en vuilophaaldiensten het gebied in. Wij begrijpen ook dat sommige andere voertuigen soms toegang moeten krijgen. Wanneer handhaving gewenst is, is er geen onderscheid te maken in voertuigen die hier rijden. De flexibiliteit is dan weg. Voorstel is daarom dat we tijdens de proef aankijken of ongewenst verkeer vanwege het verkeersbord en de laad- en losplaats weg blijft uit het gebied. Vraag aan de bewoners is of zij onderling overeenstemming kunnen krijgen m.b.t. de voertuigen die wel het gebied moeten kunnen betreden. Teveel verkeer toestaan is niet in lijn met hoe het gebied ontworpen is en het is niet de bedoeling dat straks o.a. bezorgdiensten gebruikmaken van de kades. Wij denken zoals gezegd mee met de bewoners van de Citadel, maar begrijpen ook de zorgen van de andere bewoners over (te) veel verkeer op de kades. Uiteindelijk is het van belang om de verkeersveiligheid in het hele gebied te waarborgen.

Gemaakte afspraken:

Bewoners onderling

- Er is door [] een lijst met voertuigen gedeeld die toegang tot het gebied moeten kunnen krijgen. Zie de lijst hier onder. Vraag aan [] is of zij zich kunnen vinden in deze lijst.
- Afspraken maken over de proef en deze delen met andere bewoners. Afspraken gaan o.a. over wat te doen met de sleutels van de paal.

Gemeente

- Opsturen stedenbouwkundig plan
- Inplannen afspraak na de zomervakantie
- Concrete einddatum proefperiode staat op zondag 5 september 2021

Lijst voertuigen met toegang tot het gebied

<u>Dienst:</u>	<u>Frequentie:</u>
Ambulance:	Incidenteel
SEH/huisartsen:	Incidenteel
Invalide(n)vervoer dagopvang:	2x per week (di/do)
Glazenwasser:	1x per 3 maanden
Schoonmaakbedrijf:	1x per week (woe)
Verhuiswagen:	Incidenteel
Bedrijfsauto's die materieel vervoeren, dat niet op grote loopafstand vervoerd kan worden en voor werkzaamheden nodig is:	Incidenteel

Totaal:

6 voertuigbewegingen (heen en terug) per week standaard
Incidenteel beperkt.

From: [REDACTED] <[REDACTED]@woerden.nl>

Sent: Monday, September 27, 2021 4:56:30 PM

Subject: Terugkoppeling Defensie-eiland

Goedemiddag allen,

Naar aanleiding van de evaluatie eind augustus stuur ik jullie deze mail. In verband met mijn vakantie heeft dit helaas iets langer op zich laten wachten. Ik heb jullie input intern met de wethouder besproken en op basis daarvan willen we de huidige situatie (voorlopig) continueren. Hieronder geef ik een korte terugkoppeling.

Tijdens de evaluatie bleek dat de overlast van verkeer wat op de kades rijdt minder te zijn dan in de beginperiode van de proef. Desalniettemin hebben [REDACTED] en [REDACTED] aangegeven de paaltjes graag vast te willen zien omdat dit past bij hoe het gebied destijds is bedacht. [REDACTED] gaf aan de huidige situatie graag voortgezet te zien worden omdat dit naar zijn mening goed werkt. Allen gaven aan dat er zo nu en dan nog steeds verkeer rijdt wat niet in het gebied hoort te rijden. Daarnaast staan in sommige gevallen ook beide palen los, terwijl de afspraak was dat slechts één paal los zou staan. Wel helpt naar verwachting de laad- en loshaven ter hoogte van de bankjes.

Bij de gemeente was verder weinig gemeld over de proefperiode. Eén bewoner heeft voor de zomer een melding gemaakt van verkeer op de kades, maar na de plaatsing van het voetgangersbord is dit volgens de bewoner minder geworden. Daarnaast heb ik aangegeven dat wij bezig gaan met het opstellen van ontheffingenbeleid voor (dit deel van) Defensie-eiland. Dat wil zeggen dat het, na het opstellen en vaststellen van dit beleid, niet meer mogelijk is om zonder ontheffing het gebied in te rijden. Met dit ontheffingenbeleid wordt het gemakkelijker om te handhaven op overtredingen en om aan de mensen die ook daadwerkelijk een ontheffing nodig hebben, deze te verlenen.

Mede vanwege het op te stellen ontheffingenbeleid en de beperkte overlast die de afgelopen tijd heeft plaatsgevonden, **is besloten** om de huidige situatie nu nog door te zetten. Met name door de in de toekomst uit te geven ontheffingen, wordt het inrijden van voertuigen die hier niet hoeven te zijn beperkt.

Uiteraard houden we de situatie in de gaten. Indien blijkt dat er alsnog problemen ontstaan met deze constructie, dan kunnen we alsnog besluiten om de situatie terug te brengen naar het vastzetten van de palen. Zodra er meer bekend is over het ontheffingenbeleid dan laten wij dit jullie weten. Een collega van mij gaat hiermee bezig en ik informeer hem hier over.

Indien er nog vragen of opmerkingen zijn, dan hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED] Beleidsadviseur Verkeer

Gemeente Woerden en Oudewater, [REDACTED]

From: [REDACTED]

Sent: Tuesday, September 28, 2021 1:15:03 PM

Subject: Proef Defensie-eiland met losse paal

Goedemiddag [REDACTED]

Allereerst dank voor je terugkoppeling van het standpunt van de gemeente m.b.t. de proef met de losstaande paal op Defensie-eiland Noord. Tegelijkertijd lokt de inhoud van deze terugkoppeling, en dan met name het gebruik van het woord 'voorlopig', ons ook weer uit om op bepaalde zaken direct te reageren, en dat doen we bij deze.

Uit de evaluatie van 3 september jl. bleek dat de genomen maatregelen om autoverkeer zoveel mogelijk te weren op Noord succesvol zijn geweest; deze conclusie wordt bevestigd door het feit dat slechts één bewoner in een tijdsbestek van ruim een half jaar een melding van verkeer op de kades (terecht of onterecht) heeft gedaan bij de gemeente.

Het argument om de paaltjes weer vast te zetten *omdat dit zou passen bij hoe het gebied destijds is bedacht* slaat naar onze mening echter als een tang op een varken. De eerste gedachtecronkels over Noord zijn vastgelegd in planvisies teruggand in de tijd tot 2008, en die visies vermelden ook omschrijvingen als: *'ook zijn verkeersbewegingen tot een minimum beperkt door de toegankelijkheid van de auto te beperken tot waar dit nodis is.'*

En ook in de promotiefilm van het Defensie-eiland, die terug te zien is via Architectenweb.nl wordt gezegd: *'op het Defensie-eiland wordt de auto zoveel mogelijk geweerd uit het straatbeeld.'* Dit is toch echt niet hetzelfde als autovrij.

Uit hoofde van veiligheid van de bewoners van met name Citadel is het ons inziens dan ook onverantwoord om alle paaltjes weer vast te zetten. De praktijk heeft uitgewezen dat hulpdiensten die in principe overal vandaan kunnen komen, vaak bij de ingang van de parkeergarage blijven staan, met alle risico's vandien. Voortschrijdend inzicht om de huidige situatie te continueren is dan een belangrijker argument om als gemeente een defintief standpunt in te nemen dan vast te houden aan een denkfout van jaren geleden die in planvisies is terechtgekomen.

Wij hebben nog niet precies voor ogen waarom door het ontwikkelen van een ontheffingenbeleid verbeteringen in de huidige situatie bewerkstelligd kunnen worden. Om

die ene overtreder in een half jaar aan te kunnen pakken ? Wellicht dat andere parkeerproblemen in onze binnenstad een grotere prioriteit kennen.

Daarom de vraag aan de gemeente wat ga je allemaal opzetten om wellicht een marginale verbetering te kunnen realiseren...

 Als bewonerscommissie van Citadel hebben wij ons wensenlijstje voor de toegang tot het eiland tijdig kenbaar gemaakt; mocht het ontheffingenbeleid tot een verslechtering van dit lijstje leiden, dan zijn we helaas weer genoodzaakt tot het nemen van actie.

Met vriendelijke groet,

Namens de bewonerscommissie van Citadel

N.B. Onbeantwoorde email. Daarmee vastgesteld.

Bijlage 8

Een schrijven d.d. 11 augustus 2025 van een bewoner van de Citadel, betreffende zijn ervaring met hulpverlening.

Geachte heer [REDACTED]

Naar aanleiding van uw bezoek aan het Defensie-eiland op maandag 11 augustus jl, hierbij mijn persoonlijke ervaring met genoemd onderwerp op dinsdag 5 augustus jl. In de nacht van maandag 4 augustus op dinsdag 5 augustus, werd ik plotseling heel erg benauwd. Mijn vrouw heeft daarop rond 04.30 uur naar 112 gebeld. Men gaf aan dat de ambulance na ca. 8 minuten bij ons zou zijn. Na die 8 minuten zagen wij de ambulance rijden op de Oostdam, maar toen duurde het nog wel even voordat de verplegenden, met brancard, bij ons waren. Dit was het gevolg van de paaltjes, waarvoor alle hulpdiensten over een sleutel zouden beschikken. Dit bleek dus niet het geval zodat men lopend, vanaf de ingang van de parkeergarage naar ons appartement om (geanonimiseerd) (geanonimiseerd) kwam. Beide broeders gaven aan dat wanneer hier sprake was geweest van een reanimatie, zij zeker te laar waren gekomen!!! Ook gaven zij aan dat de 'zakpalen' waarover nu gesproken wordt, een zeer slecht idee vinden, omdat hun beider ervaring is dat deze heel vaak NIET goed werken! Met mij is het goed afgelopen, maar ik vrees het ergste in nieuwe voorkomende gevallen. Geen van de Citadel bewoners maakt misbruik van de huidige mogelijkheid om met de auto naar Citadel te rijden, en dit gebeurt uitsluitend in de genoemde gevallen, zoals aanschaf meubilair, witgoed, glazenwasser etc. Ik wil dan ook graag pleiten voor het bereikbaar houden van Citadel en niet op basis van een beperkt aantal, vaak niet terechte klachten, van één of een beperkt aantal bewoner(s). Ik reken op uw begrip in deze en laat alle Woerdenaren op het Defensie-eiland, rustig en vooral veilig wonen. In afwachting van uw reactie, verblijf ik,

[REDACTED]

47

**gemeente
WOERDEN**

Mr. [REDACTED]
Mw. [REDACTED]

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.08
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Onderwerp:
Reactie op uw brief van 1 juni jl. over bereikbaarheid Citadel

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.: n.v.t.

Datum: 01 september 2025

Documentnr.: D/25/195929
Zaaknr.: Z/25/088646

Behandeld door [REDACTED] / doorkiesnummer:
[REDACTED]

Beste heer [REDACTED] bewonerscommissie,

Bedankt voor uw brief van 1 juni 2025 waarin u uw zorgen uit over de geplande plaatsing van een nieuwe toegangspaal op het Defensie-Eiland. We begrijpen dat veranderingen in bereikbaarheid vlakbij uw woning altijd vragen kunnen oproepen. Met deze brief geven wij antwoord op uw vragen en wat er precies gaat gebeuren.

Geen volledige afsluiting

In uw brief schrijft u over een mogelijk, volledige afsluiting van het Defensie-Eiland voor al het gemotoriseerd verkeer. Dat beeld klopt gelukkig niet. De nieuwe paal wordt geplaatst om ongewenst verkeer tegen te gaan en kan eenvoudig bediend worden met een sleutel. Voertuigen met een ontheffing en hulpdiensten hebben altijd toegang tot het gebied. Ook blijft het mogelijk om incidenteel toegang te verlenen aan bijvoorbeeld verhuiswagens, servicemonteurs of in andere bijzondere situaties.

We begrijpen dat veel bewoners minder mobiel zijn en dat snelle toegang voor hulpdiensten van groot belang is. Daarom is de oplossing zo gekozen dat deze bereikbaarheid altijd blijft bestaan. De hulpdiensten zijn geïnformeerd over de nieuwe paal en hebben hiermee ingestemd. Ook zullen wij de hulpdiensten wijzen op de mogelijkheid om via de Oostdam de Citadel te bereiken. De hulpdiensten kunnen dit alternatief opnemen in de voor hen geldende bereikbaarheidssystemen.

Toegang parkeergarage

U noemt in uw brief dat er sprake zou zijn van rechtsongelijkheid. Wij zien dat anders. Bewoners van de Citadel houden gewoon toegang tot de parkeergarage. Het klopt dat de bewoners van de laagbouw via de achterdeur toegang hebben naar de garage. Dit is zo opgenomen in het oorspronkelijke bouwplan en daar kunnen wij als gemeente niets aan veranderen.

Het doel van deze maatregel is niet om de toegang voor gewenst verkeer te beperken, maar om duidelijkheid te scheppen over wie het eiland op mag. Daarmee voorkomen we ongewenste verkeersbewegingen, houden we overzicht bij overtredingen en kunnen we snel ingrijpen als dat nodig is. Bovendien is de nieuwe paal technisch verbeterd, zodat deze niet kwijt kan raken of in het water terechtkomt.

Procedure ontheffing

U benoemt het opzetten van een nieuw systeem voor het aanvragen van ontheffingen. Dat is niet nodig, omdat deze procedure al bestaat. Een aanvraag wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, uiterlijk binnen vier weken. De lijst met voertuigen die wel in aanmerking komen voor een ontheffing heeft u inmiddels ontvangen. Meer informatie over de aanvraag kunt u vinden op onze website [Verkeer - Gemeente Woerden](#).

Vervolg

Op 17 juli hebben wij met u gesproken op het gemeentehuis. In dat overleg zijn de procedure en de vervolgstappen uitgebreid toegelicht. Het verslag daarvan is inmiddels verzonden. Zodra de beleidsregels zijn vastgesteld en de paal klaar is voor plaatsing, ontvangen alle inwoners van het Defensie-Eiland een brief met alle praktische informatie.

We hopen dat deze toelichting duidelijk maakt dat de nieuwe paal niet bedoeld is om toegang van gewenst verkeer te beperken, maar juist om de leefbaarheid en veiligheid op het eiland te verbeteren.

Vragen,

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met mij via [REDACTED] of door te mailen naar [REDACTED]@woerden.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

[REDACTED]
Verkeersadviseur

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

49

**gemeente
WOERDEN**

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.08
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Mr. [redacted]
Mw. [redacted]

Onderwerp:
Reactie op uw brief van 30 juni jl. over bereikbaarheid Citadel

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.: n.v.t.

Datum: 01 september 2025

Documentnr.: D/25/195930
Zaaknr.: Z/25/088646

Behandeld door [redacted] / doorkiesnummer: [redacted]

Beste heer [redacted] bewonerscommissie,

Hartelijk dank voor uw brief van 30 juni jl. en de bijgevoegde welzijnseffectrapportage. We waarderen de moeite die u heeft genomen om de ervaringen en zorgen van bewoners zo uitgebreid te beschrijven. We begrijpen dat bereikbaarheid voor de bewoners van de Citadel een belangrijk onderwerp is, zeker gezien de leeftijd van de bewoners. Daarom willen we graag toelichten wat er verandert, wat dit betekent voor uw dagelijkse situatie en hoe wij tegen uw verzoeken aankijken.

Geen volledige afsluiting

Zoals ook in onze brief (Reactie op uw brief van 1 juni jl. over bereikbaarheid Citadel) vermeld, is er met de komst van de nieuwe paal geen sprake van een volledige afsluiting van uw wooncomplex. De paal kan met een sleutel bediend worden en hulpdiensten hebben altijd direct toegang. Voertuigen die over een ontheffing en sleutel beschikken, kunnen zonder belemmering in- en uitrijden. Daarnaast blijft het mogelijk om incidenteel toegang te verlenen aan bijvoorbeeld een verhuishwagen, grote leveringen of bijzondere situaties zoals een uitvaartorganisatie via het sleutelbeheer. Op deze manier blijft de bereikbaarheid voor noodzakelijke ritten behouden en kunnen we tegelijkertijd ongewenst verkeer weren.

Wij begrijpen dat snelle toegang voor zorgprofessionals van groot belang is. Het bestaande ontheffingssysteem is er juist op ingericht om dit te waarborgen. Voertuigen die structureel of regelmatig toegang nodig hebben, zoals zorgverleners of onderhoudsdiensten, kunnen een ontheffing aanvragen en krijgen hiermee toegang tot het Eiland. Hulpdiensten beschikken standaard over de benodigde middelen om de paal te passeren, zodat ook in noodsituaties geen vertraging optreedt.

Kiss & Ride

In uw brief stelt u voor om een Kiss & Ride-plek en/of een laad- en losplek dicht bij het complex te realiseren. Wij hebben dit zorgvuldig bekeken, maar zijn van mening dat dit geen passende oplossing biedt voor de problematiek die u schetst.

Een Kiss & Ride-plek is vanuit verkeersoogpunt bedoeld voor zeer kortdurend stoppen, bijvoorbeeld bij scholen en stations en wordt in de regelgeving ook zo toegepast. Daarbij brengt het instellen van zo'n voorziening nieuwe uitdagingen met zich mee, zoals extra verkeersbewegingen, onduidelijkheid over gebruiksregels en extra handhaving.

Het ontheffingssysteem daarentegen is helder, goed te handhaven en geeft ons de mogelijkheid om uitsluitend gewenst verkeer toe te laten, waardoor de situatie overzichtelijk blijft.

Toegang parkeergarage

In uw rapportage wordt ook gewezen op juridische beginselen zoals gelijkheid en zorgvuldigheid. Wij zijn van mening dat het huidige ontheffingssysteem hieraan voldoet. Alle bewoners hebben de mogelijkheid om, indien sprake is van noodzaak, een ontheffing aan te vragen. Het klopt dat de bewoners van de laagbouw via de achterdeur toegang hebben naar de garage. Dit is zo opgenomen in het oorspronkelijke bouwplan en daar kunnen wij als gemeente niets aan veranderen.

Vervolg

Wij hechten waarde aan duidelijke communicatie. Op 17 juli hebben wij met u gesproken op het gemeentehuis. In dat overleg zijn de procedure en de vervolgstappen uitgebreid toegelicht. Het verslag daarvan is inmiddels verzonden. Zodra de beleidsregels zijn vastgesteld en de paal klaar is voor plaatsing, ontvangen alle inwoners van het Defensie-Eiland een brief met alle praktische informatie.

Wij zijn ervan overtuigd dat het ontheffingssysteem het meest effectieve middel is om zowel de bereikbaarheid voor bevoegde voertuigen te garanderen als de leefbaarheid en verkeersveiligheid op het Defensie-Eiland te beschermen. Het instellen van een Kiss & Ride-plek zou deze balans niet verbeteren en zorgt juist voor meer onduidelijkheid.

We hopen dat deze toelichting duidelijk maakt dat de nieuwe paal niet bedoeld is om toegang van gewenst verkeer te beperken, maar juist om de leefbaarheid en veiligheid op het eiland te verbeteren.

Vragen,

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met mij via [redacted] of door te mailen naar [redacted]@woerden.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

[redacted]
verkeersadviseur

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

**gemeente
WOERDEN**

Mw. [REDACTED]

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.08
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Onderwerp:
reactie op uw brief van 10 juli jl. over bereikbaarheid Citadel

Uw Kenmerk:

Uw brief van:
geregistreerd onder nr.: n.v.t.

Datum: 01 september 2025

Documentnr.: D/25/195932
Zaaknr.: Z/25/088646

Behandeld door [REDACTED] / doorkiesnummer:

Geachte mevrouw [REDACTED]

Hartelijk bedankt voor uw brief van 10 juli 2025. Wij verwijzen graag ook naar onze eerdere brieven waarin wij zijn ingegaan op de bereikbaarheid van het Defensie-Eiland. In uw brief van 10 juli 2025 vraagt u opnieuw aandacht voor de bereikbaarheid van de hulpdiensten. Wij begrijpen dat dit punt voor uw zwaar weegt en gaan hieronder in op de door u genoemde voorbeelden en vragen.

De nieuwe paal is een type dat op veel plaatsen in Nederland en Woerden wordt toegepast. We hebben ervoor gekozen om een kunststof paal te plaatsen, die wij ook om de hoek tegen over het kasteel hebben geplaatst. Deze paal is voorzien van een standaardbediening met een sleutel, die in het bezit is van zowel de brandweer, ambulancedienst en straks ook de huisartsenpost. Hierdoor kunnen deze diensten, ook bij calamiteiten, zelfstandig en zonder tijdverlies het Eiland betreden.

Uw ervaringen

In uw brief verwijst u naar twee incidenten uit het verleden. Het is bijzonder te noemen waarom de paal in het geval van 21 april 2025 niet is bediend, aangezien de paal los staat. Desondanks heb ik de vraag voorgelegd aan de ambulancedienst. De ambulancedienst geeft aan, dat het voor onbekende ambulancechauffeurs niet duidelijk was welke paal los zit. Vanwege eventueel tijdverlies hebben ze er toen voor gekozen om niet alle palen langs te lopen. Op verzoek van de ambulancedienst hebben wij inmiddels laten weten welke paal uitneembaar is. Dit wordt gecommuniceerd met de verschillende ambulancechauffeurs via de bereikbaarheidssystemen van de RAVU (ambulancedienst).

We hebben recent voor de zekerheid opnieuw advies ingewonnen bij de RAVU. Hieronder treft u de reactie van de RAVU aan.

Vraag aan RAVU vanuit de gemeente

Kunt u in het geval van een kunststofpaal met slot wel garanderen dat er directe hulpverlening kan plaatsvinden op het Eiland, nu we weten dat de paal te bedienen is met een sleutel en deze in Ravunet en AOL (bereikbaarheidssystemen van de RAVU) wordt overgenomen?

Antwoord RAVU

Wanneer de nieuwe palen uitgevoerd worden met een slot, is het voor de ambulance eenheden mogelijk om het Defensie-Eiland te betreden.

In de meldkamersystemen staat een AOL (Afspraak Op Locatie) welke bij een melding direct in beeld komt op zowel de meldkamer als de ambulance eenheden. In deze AOL staat dat de paal te verwijderen is met een sleutel die in alle ambulances ligt.

In het geval van 23 juni 2025 heeft de brandweer geen melding hierover ontvangen van de chauffeurs. Bij de plaatsing van de nieuwe paal voor het Defensie-Eiland zullen wij extra nagaan of alle hulpdienstvoertuigen (brandweer en ambulance) over de juiste sleutel beschikken.

HAP- voertuigen

Voor wat betreft de huisartsenpost-voertuigen hebben wij ook een uitvraag gedaan bij de RAVU. Hieronder treft u het antwoord van de RAVU.

Antwoord RAVU

Als antwoord op jouw vraag m.b.t. de huisartsenvoertuigen in de regio Woerden, deze wordt verzorgd vanuit HAP Leidsche Rijn.

Zij hebben 2 voertuigen en willen heel graag 2 sleutels ontvangen.

In overleg met jou heb ik jouw contactgegevens doorgegeven aan de teamleider van de HAP om zo af te stemmen hoe zij in het bezit kunnen komen van de sleutels.

Zoals samen afgesproken krijg ik bericht van jou zodra de nieuwe palen zijn geïnstalleerd en welke sleutel uit ons sleutelplan er past op de palen.

De politie heeft nadrukkelijk aangegeven geen gebruik te willen maken van de ingang van het Defensie-eiland. Als aanrijroute zullen zij gebruikmaken van de brug bij de Oostdam.

Waarborgen bereikbaarheid

Met de plaatsing van de nieuwe paal en de afstemming met de hulpdiensten, zijn wij ervan overtuigd dat de bereikbaarheid in noodsituaties gewaarborgd is. Zo geven wij uitvoering aan onze zorgplicht, terwijl tegelijkertijd de leefbaarheid en verkeersveiligheid op het Defensie-Eiland worden behouden. Uiteraard bepaalt de ambulancechauffeur bij een melding zelf welke keuze op dat moment het meest passend en veilig is. De uiteindelijke verantwoordelijkheid ligt bij de ambulancechauffeur.

Wij hopen dat deze toelichting u meer duidelijkheid geeft over de gemaakte keuzes. Uiteraard blijven wij bereid om samen met u en de hulpdiensten te kijken of er in de praktijk nog verbeteringen mogelijk zijn.

Vragen,

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met mij via [REDACTED], of door te mailen naar [REDACTED]@woerden.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

[REDACTED]
Verkeersadviseur

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

BIJLAGE 10

**Betreft: Reactie op uw 3 schrijven d.d. 1 september 2025 inzake toegang
Defensie-eiland Zaaknummer: Z/25/088646, documentnrs. D/25/195929 resp.30 en 32**

Geacht college / Geachte heer [REDACTED]

Woerden, 18 september 2025

Naar aanleiding van uw brief van 1 september 2025, met bovenstaand kenmerk, reageren wij hierbij op uw voornemen betreffende de verkeersmaatregelen op het Defensie-eiland Noord. Hoewel wij het doel om ongewenste verkeersbewegingen te voorkomen onderschrijven, hebben wij fundamentele bezwaren tegen de door u voorgestelde oplossing en de onderbouwing daarvan.

1. Onjuiste Probleemanalyse en Ontbreken Alternatieven

U stelt dat er te allen tijde toegang is tot het Defensie-eiland Noord. Dit beeld is onvolledig en onjuist. De huidige en voorgestelde situatie vereist het aanvragen van een vergunning, het betalen van kosten en het op een andere locatie ophalen en terugbrengen van een sleutel. Dit zijn aanzienlijke drempels die de toegang in de praktijk ernstig belemmeren.

Daarnaast wordt niet duidelijk welke specifieke overlast de voorgestelde paal met vergunningensysteem zou moeten oplossen. Als er sprake is van snelheidsovertredingen, zijn er effectievere en minder ingrijpende alternatieven dan het afsluiten van het terrein. Wij constateren dat de gemeente nalaat alternatieven te onderzoeken en de proportionaliteit van de maatregel niet aantoot.

2. Toegankelijkheid voor Hulpdiensten en Uw Zorgplicht

Het meest zorgwekkende punt is de belemmering voor hulpdiensten. U stelt dat hulpdiensten zijn geïnformeerd en dat u zult controleren of alle voertuigen over een sleutel beschikken. Dit is naar onze mening volstrekt onvoldoende om de veiligheid te garanderen.

- De effectiviteit van een sleutelsysteem is kwetsbaar en afhankelijk van menselijk handelen, logistiek en materieel (wisselende voertuigen, personeel uit andere regio's, diverse typen sleutels).
- Een "controle" is een momentopname en biedt geen structurele garantie voor de toekomst.
- De verantwoordelijkheid voor snelle toegang kan en mag niet worden afgeschoven op de individuele ambulancechauffeur of brandweerman. De gemeente creëert de belemmering en draagt derhalve de primaire verantwoordelijkheid vanuit haar zorgplicht.

Het plaatsen van een fysieke barrière die de aanrijtiden van hulpdiensten kan vertragen, is een vorm van gevaarstelling. Wij wijzen u met klem op uw zorgplicht en de mogelijke juridische consequenties. Conform artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek houden wij de gemeente nu reeds **formeel aansprakelijk voor alle eventuele (letsel)schade** die direct of indirect voortvloeit uit een vertraagde toegang voor hulpdiensten als gevolg van de door u geplaatste of te plaatsen belemmering.

3. Ons Constructieve Voorstel

Om tegemoet te komen aan uw wens om "losse palen" te voorkomen, stemmen wij in met de plaatsing van een neerklapbare paal. Echter, om de veiligheid en toegankelijkheid te waarborgen, stellen wij de volgende, niet-onderhandelbare voorwaarden:

- De paal is **zonder slot of sleutel** te bedienen door bewoners en (noodzakelijk) bestemmingsverkeer.
- Er wordt **geen vergunningsprocedure** aan gekoppeld.

Een dergelijke oplossing voorkomt ongewenst doorgaand verkeer, aangezien het nog steeds een handeling vereist, maar blokkeert noodzakelijk verkeer en met name hulpdiensten niet. De praktijk op het eiland wijst uit dat misbruik niet of nauwelijks voorkomt.

4. Onduidelijkheid over Procedures

Tot slot is, anders dan u stelt, de procedure allerminst duidelijk. Beleidsregels ontbreken, het is onduidelijk welke rechten een vergunning precies geeft en hoe het sleutelbeheer is georganiseerd. Dit is in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

5. Schending van de Rechtsbescherming

Wij constateren dat uw schrijven van 1 september 2025, met documentnummers D/25/195929 en D/25/195930, niet zijn voorzien van een deugdelijke rechtsmiddelenclausule e.e.a. conform de Algemene wet bestuursrecht. Het ontbreken hiervan is een ernstige procedurele fout en belemmert ons in onze mogelijkheden tot rechtsbescherming. Dit getuigt ook hierbij van een onzorgvuldige handelwijze.

Conclusie, verzoek en mededeling

De door u voorgestelde maatregelen schaden de leefbaarheid en brengen de veiligheid ernstig in het geding. Ze zijn disproportioneel en onzorgvuldig voorbereid.

Wij verzoeken u dringend om af te zien van de voorgestelde maatregel (paal met slot en vergunning) en met ons in overleg te treden om ons constructieve voorstel te implementeren. Dit voorstel dient zowel het algemeen belang van veiligheid en bereikbaarheid als uw doel om ongewenst verkeer te beperken.

Om gebruik te kunnen maken van ons democratisch recht zullen wij een bezwaar- en beroepsprocedure starten tegen de 3 antwoordbrieven omdat er sprake is van appellabele besluitvorming.

Wij zien uw reactie graag binnen vier weken tegemoet.

Met vriendelijke groet,
De bewonerscommissie De Citadel

Bijlage 11

Jurisprudentie en wetgevingsoverzicht (samenvatting)

1. Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Artikel 1:3 lid 1 Awb

Een besluit is: "een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling."

→ Het plaatsen van een afsluitbare paal en invoeren van een vergunningplicht met leges is een publiekrechtelijke rechtshandeling met rechtsgevolg. Het betreft dus een appellabel besluit.

Artikel 3:2 Awb – Zorgvuldige voorbereiding

Een bestuursorgaan moet besluiten zorgvuldig voorbereiden, met onderzoek naar feiten en belangen.

→ In casu ontbreekt objectief onderzoek naar verkeersoverlast, hulpdiensten en alternatieven.

→ College heeft geen integrale analyse verricht van de kwetsbaarheid van de doelgroep noch de welzijnseffectrapportage afdoende gewogen.

Artikel 3:4 lid 2 Awb – Evenredigheid

"De nadelige gevolgen van een besluit mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen."

→ Belemmeringen voor bewoners en hulpdiensten zijn disproportioneel.

Artikel 3:46 Awb – Motiveringsplicht

Een besluit moet deugdelijk gemotiveerd zijn.

→ De gemeente heeft geen objectieve onderbouwing geleverd.

2. Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)

Artikel 2.3.1 en artikel 4 Wmo 2015

De gemeente heeft de plicht om inwoners met een beperking te compenseren zodat zij volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

→ Het besluit houdt geen rekening met mobiliteitsproblemen van bewoners; verzoek om kiss & ride of laad- en losplek is genegeerd.

3. Wegenverkeerswet 1994 (Wvw) en BABW

Artikel 15 BABW

Een verkeersbesluit is verplicht bij:

- Het plaatsen of verwijderen van verkeerstekens, waaronder fysieke afsluitingen.
 - Maatregelen die de toegang tot een weg beperken.
→ Plaatsing van een op slot staande paal, waarbij voor toegang een sleutel nodig is alsmede een vergunning, vereist een formeel verkeersbesluit.
-

4. Jurisprudentie Raad van State

1. **ECLI:NL:RVS:2023:499**
Het afsluiten van een weg met een fysieke afsluiting is alleen toegestaan na een formeel verkeersbesluit; dit is een besluit in de zin van de Awb.
 2. **ECLI:NL:RVS:2016:3265**
Ook tijdelijke afsluitingen vereisen een verkeersbesluit.
 3. **ECLI:NL:RVS:2019:1623**
Een maatregel die de bereikbaarheid aanzienlijk beïnvloedt, moet zorgvuldig voorbereid en evenredig zijn.
 4. **ECLI:NL:RVS:2018:2762**
Een besluit is ook aan te vechten als het via correspondentie kenbaar is gemaakt zonder bezwaarclausule.
-

5. Gelijkheidsbeginsel en rechtszekerheid

- Gelijkheidsbeginsel: vergelijkbare gevallen moeten gelijk worden behandeld. Een maatregel die slechts enkele bewoners benadeelt zonder objectieve rechtvaardiging is in strijd met dit beginsel.
 - Rechtszekerheidsbeginsel: burgers moeten kunnen vertrouwen op duidelijke en kenbare besluitvorming. Het ontbreken van een verkeersbesluit en bezwaarclausule schaadt dit beginsel.
-

6. Conclusie

De gemeente Woerden heeft:

- Geen verkeersbesluit genomen zoals vereist op grond van 15 BABW en Wvw.
- Besluiten genomen zonder zorgvuldige voorbereiding en motivering (Awb 3:2, 3:46).
- Onevenredige nadelen opgelegd aan bewoners (Awb 3:4).
- De compensatieplicht uit de Wmo genegeerd.
- Het rechtszekerheids- en gelijkheidsbeginsel geschonden.

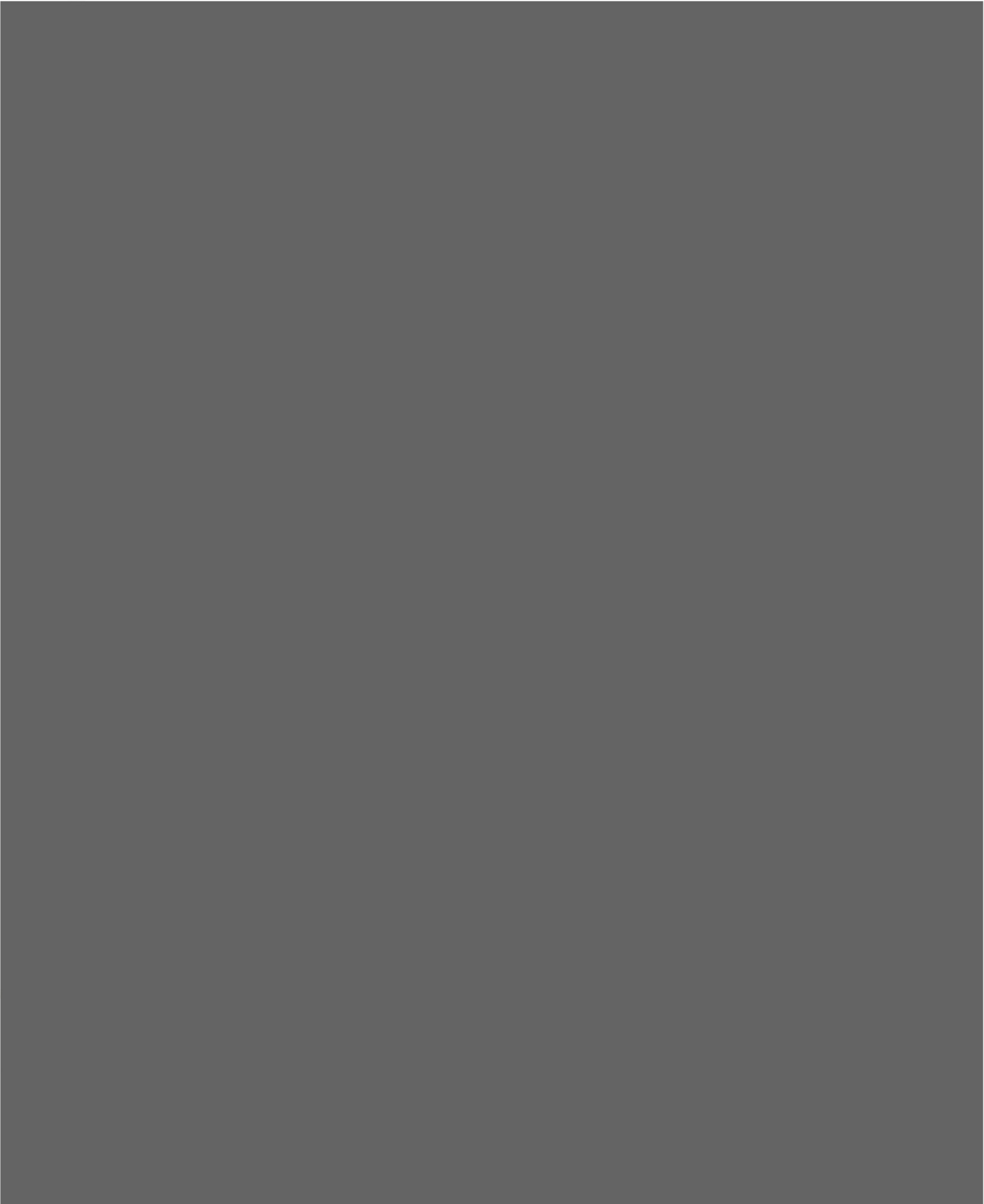
Hierdoor is het besluit juridisch ondeugdelijk en vernietigbaar.

BEHOORT BIJ
BIJLAGE 2

PETITIE

I

Deze inwoners van De Citadel onderschrijven de brief van de bewonerscommissie die aan het college van Burgemeester en Wethouders is verzonden op 1 juni 2025 (zie bijlage)

PETITIE II

Deze inwoners van De Citadel onderschrijven de brief van de bewonerscommissie die aan het college van Burgemeester en Wethouders is verzonden op 1 juni 2025 (zie bijlage)

PETITIE III

Deze inwoners van De Citadel onderschrijven de brief van de bewonerscommissie die aan het college van Burgemeester en Wethouders is verzonden op 1 juni 2025 (zie bijlage)

INGEKOMEN

02 OKT. 2025

Burgerservice Waarden

Aan DE BEZWAREN COMMISSIE
VAN DE GEMEENTE WOERDEN

PERSOONLIJK AFGEVEN MET
ONTVANGST BEVESTIGING

AF2 BEWONERSCOMMISSIE
DE CITADEL

Mw [REDACTED]
Mr [REDACTED]

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 84 51
gemeentehuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
IBAN-nummer
NL41BNGH0285009672

Onderwerp: Reactie op uw brief van 20 augustus en 18 september

Uw brief van:
20 aug en 18
sep jl.

Datum: 20-10-2025

Documentnr.: Z/25/090879
Zaaknr.: Z/25/202174

Behandeld door [REDACTED] / doorkiesnummer:
[REDACTED] / [REDACTED]

Geachte mevrouw [REDACTED] meneer [REDACTED],

Hartelijk dank voor uw brieven van 20 augustus en 18 september 2025, waarin u uitgebreid uw zorgen en bezwaren deelt over de voorgenomen maatregelen op Defensie-eiland Noord. Wij waarderen de moeite die u heeft genomen om uw ervaringen, analyses en voorstellen met ons te delen. Graag gaan wij in op de door u aangehaalde punten en lichten wij ons besluit toe.

Allereerst willen wij benadrukken dat wij uw zorgen over bereikbaarheid, veiligheid en de rol van hulpdiensten serieus nemen. Tegelijkertijd is het onze verantwoordelijkheid om ook de leefbaarheid, verkeersveiligheid en beheersbaarheid van het Defensie-eiland Noord te waarborgen. Juist vanuit die afweging hebben wij gekozen voor het vervangen van de losse paal door een kunststof klappaal.

Kunststof klappaal

De klappaal is een veelgebruikt, praktisch en bewezen middel. Langs de kade tegenover het kasteel staat dezelfde paal. Anders dan bij een zware inzinkbare paal is de kunststof paal eenvoudig te bedienen (minder zwaar). Tegelijkertijd is de paal stevig genoeg om doorgaand verkeer te weren. Daarmee bieden we een oplossing die voor alle partijen werkbaar is.

Wij begrijpen uw zorgen over de toegang voor hulpdiensten. De brandweer, de politie en de Regionale Ambulancevoorziening Utrecht (RAVU) zijn vooraf betrokken en hebben expliciet aangegeven akkoord te zijn met deze maatregel. Zij beschikken over de juiste middelen om de paal in noodsituaties direct te kunnen bedienen. Wij blijven dit na plaatsing van de nieuwe paal actief monitoren.

Sleutelkast

Daarnaast onderzoeken we of het plaatsen van een sleutelkast op de locatie van de paal mogelijk is. In deze kast bevindt zich de sleutel van de paal, die met een code kan worden vrijgegeven. Deze code wordt uitsluitend gedeeld met de hulpdiensten (waaronder de RAVU), zodat er altijd een alternatief beschikbaar is om de paal te bedienen. Ook binnen uw appartementencomplex zou een vergelijkbare sleutelkast geplaatst kunnen worden, zodat het sleutelbeheer niet langer afhankelijk is van één of twee personen. Uiteraard geldt dat de sleutel alleen gebruikt mag worden bij uitzonderlijke situaties, conform de vastgestelde voertuigenlijst.

De gekozen maatregel blijft zo ingericht dat bewoners en betrokkenen bij bijzondere omstandigheden toegang kunnen krijgen, zie hiervoor de lijst met voertuigen. Het beeld dat er sprake zou zijn van structurele loopafstanden van een kilometer of meer herkennen wij niet. In de praktijk gaat het om incidentele handelingen, waarbij toegang tijdelijk geregeld wordt. Wij erkennen dat dit enige inspanning kan vragen, maar vinden dit uitvoerbaar en in verhouding tot het doel: een veilige en overzichtelijke woonomgeving.

Juridische aspecten

In uw brieven wijst u op juridische aspecten waaronder zorgplicht, rechtszekerheid en aansprakelijkheid. Wij zijn ons ervan bewust dat besluiten zorgvuldig moeten worden voorbereid en duidelijk gecommuniceerd. Daarom worden de beleidsregels die specifiek gelden voor Defensie-eiland Noord nog opgesteld en met u gedeeld. Deze regels bieden duidelijkheid over de toepassing, ontheffingsmogelijkheden en verantwoordelijkheden.

Uw voorstel

Uw voorstel om de paal zonder slot of sleutel en zonder vergunning te laten plaatsen, kunnen wij niet overnemen. Een dergelijke regeling zou de werking van de maatregel ondermijnen, omdat het niet voorkomt dat ongewenst verkeer alsnog toegang krijgt. Ook zou dit leiden tot handhavingsproblemen en een groter risico voor de verkeersveiligheid. De klappaal biedt juist de balans tussen veiligheid, bereikbaarheid en beheersbaarheid.

Bewonersbrief

Tot slot willen wij benadrukken dat wij de communicatie met u belangrijk vinden. Zodra de exacte plaatsing en regeling van de klappaal is vastgesteld, ontvangt u een bewonersbrief met praktische informatie. Ook blijven wij graag met u in gesprek om knelpunten te signaleren en waar mogelijk op te lossen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende inzicht te hebben gegeven in onze beweegredenen en de werking van de maatregel. Wij zijn ervan overtuigd dat de klappaal, in combinatie met de aanvullende maatregelen zoals de sleutelkast, een werkbare oplossing biedt die zowel de veiligheid als de bereikbaarheid van Defensie-eiland Noord ten goede komt.

Contact

Heeft u nog vragen over deze brief? Neem dan contact op met mij via [REDACTED], of door te mailen naar [REDACTED]@woerden.nl.

Met vriendelijke groet,
Namens burgemeester en wethouders,

[REDACTED]
Verkeersadviseur

Deze brief is automatisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Gemeente Woerden – diverse verkeersmaatregelen- Defensie-eiland

WOERDEN

Burgemeester en wethouders van de gemeente Woerden

Nummer: z/21/014662

Bevoegdheid

Artikel 18, lid 1 onder d van de Wegeverkeerswet 1994 (hierna: Wvw 1994), waarin het college van burgemeester en wethouders het bevoegd gezag is voor het nemen van dit verkeersbesluit en dat deze bevoegdheid op grond van het mandaatbesluit van 1 september 2013 is gemandateerd aan de verkeerskundig beleidsadviseur van het team realisatie en beheer;

Vereiste van het besluit

Gelet op:

- artikel 15 lid 1 van de Wvw 1994, op grond waarvan de plaatsing of verwijdering van de in artikel 12 van het Besluit Administratieve Bepalingen inzake het Wegverkeer (hierna: BABW) opgenomen verkeerstekens, evenals voor onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd, krachtens een verkeersbesluit geschiedt;
- artikel 12 BABW, op grond waarvan het plaatsen of verwijderen van de in dit artikel genoemde verkeerstekens krachtens een verkeersbesluit geschiedt;
- artikel 14 BABW, op grond waarvan de plaatsing van onderborden, zoals bedoeld in artikel 8, lid 2 en lid 3 van het BABW, in het betrokken verkeersbesluit tot uitdrukking wordt gebracht;
- artikel 24 BABW, op grond waarvan verkeersbesluiten worden genomen na overleg met de korpschef van politie of diens gemandateerde.

Overwegingen ten aanzien van het besluit

Overwegende dat

- in 2015 de wijk Defensie-eiland is aangelegd;
- het noordelijk deel van Defensie-eiland autovrij is ontworpen en gemotoriseerd verkeer daarom niet op de kades rondom het eiland dient te rijden;
- geconstateerd is dat de fysieke afsluiting ter hoogte van Defensie-eiland 39 met regelmaat wordt verwijderd;
- zodoende wettelijk gezien motorvoertuigen mogen rijden/stilstaan op het pad tussen Defensie-eiland 30 en Defensie-eiland 1 en tussen Defensie-eiland 1 en Defensie-eiland 48;
- geconstateerd is dat regelmatig motorvoertuigen ook rijden/stilstaan op onderhavige pad om te laden/lossen;
- gelet op de verkeersveiligheid is het ongewenst dat motorvoertuigen rijden/stilstaan op onderhavig pad;
- het wenselijk is om een alternatieve locatie aan te wijzen voor het laden en lossen van goederen in de directe omgeving en een verplicht voetpad in te stellen op het pad, waarbij fietsers wel zijn toegestaan;
- bovenstaande verkeersmaatregelen bijdragen aan een positief verblijfsgebied;
- de onder 'besluiten' genoemde (delen van) wegen in eigendom, beheer en onderhoud zijn bij de gemeente Woerden;

- het treffen van een verkeersmaatregel een normale maatschappelijke ontwikkeling is waarmee een ieder kan worden geconfronteerd en waarvan de nadelige gevolgen in beginsel voor rekening van betrokkenen behoren te blijven;
- overeenkomstig artikel 24 BABW overleg is gepleegd met de korpschef van politie of diens gemandateerde. Het advies op dit besluit is positief;

is het daarom gewenst om:

- een laad- en losgelegenheid in te stellen bij de zitbankjes ter hoogte van het Defensie-eiland 50;
- een verplicht voetpad in te stellen op onderstaand pad, waarbij fietsen is toegestaan;
 - pad aan de oostzijde tussen Defensie-eiland 39 en Defensie-eiland 1 en het pad aan de noordwestzijde tussen Defensie-eiland 1 en Defensie-eiland 48

Gelet op artikel 2 Wvw 1994 strekt de in dit besluit genoemde verkeersmaatregel tot:

- het verzekeren van de veiligheid op de weg;
- het beschermen van de weggebruikers en passagiers.

Besluiten

Op grond van vorenstaande overwegingen besluiten wij tot:

1. het instellen van een laad- en losgelegenheid bij de zitbankjes ter hoogte van het Defensie-eiland 50 door het plaatsen van het verkeersbord E7 van Bijlage 1 van het RVV 1990;
2. het instellen van een verplicht voetpad op onderstaand pad;
 - a. pad aan de oostzijde tussen Defensie-eiland 39 en Defensie-eiland 1 en het pad aan de noordwestzijde tussen Defensie-eiland 1 en Defensie-eiland 48door het plaatsen van het verkeersbord G7 van Bijlage 1 van het RVV 1990, met een onderbord "fietsers toegestaan";
3. deze maatregelen uit te voeren zoals aangegeven op de bij dit besluit behorende situatietekening;
4. de bekendmaking van dit verkeersbesluit te laten geschieden door plaatsing van het besluit in de Staatscourant.

Bijlagen

- Tekening "Verkeersmaatregelen"

Bezwaar

06-05-2021, Woerden

Namens het college van burgemeester en wethouders van Woerden,

K. ten Hove

Beleidsadviseur Verkeer

Team Realisatie en beheer

Tegen dit besluit kan iedere belanghebbende op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag van bekendmaking een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij het college van burgemeester en wethouders, postbus 45, 3440 AA te Woerden. Tevens kan de indiener van een bezwaarschrift gedurende dezelfde termijn de voorzieningenrechter van de rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht verzoeken om een voorlopige voorziening.

Tekening laad- en losplaats

Tekening verplicht voetpad waarbij fietsers zijn toegestaan

